Rok XIII. Nr. 324 (3927) Wilno, Środa 25 Listopada 1936 r. Cena 15 groszy

KURJER WILEŃSKI

OBURZENIE

młodzieży akademickiej i społeczeństwa wileńskiego z powodu napaści na mieszkanie J. M. Rektora

Komunikat Rektoratu

Wobec rozbieżności i niescisłości podawanych w prasie, w związku z likwidacją okupacji Domu Akademickiego, wiadomości, Rektorat Uniwersytetu Stefana Batorego uważa za konieczne stwierdzić i podać do publicznej wiadomości co następuje.

W sprawach dyscyplinarnych przeciwko oskarżonym o udział w bójkach studentom, Rektor przyrzekł tylko odroczyć rozprawy dyscyplinarne do czasu wydania wyroków przez Sąd państwowy, co nie stanowi i nie zawiera w sobie ani uchylenia zawieszenia w prawach akademickich, ani tym bardziej umorzenia postępowania dyscyplinarnego w stosunku do tych, którym wytoczono sprawę karną.

W sprawie obsady asystentur żadne obietnice nie były przez Rektora dawane. Obecny faktyczny stan tej sprawy jest taki, że na 216 płatnych pomocniczych sił naukowych (t. j. adiunktów, asystentów starszych i młodszych oraz kontraktowych) jest żydów i żydówek w sumie tylko 9 osób, a zatem 4,16%.

Rektor
Władysław Jakowicki

Oświadczenie Rady Wydziału Lekarskiego

MAGNIFICENCJO!

W dziejach naszej Uczelni zaszedł w stosunku do Ciebie bezprzykładny fakt notowany po raz pierwszy w historii naszego Uniwersytetu.

Zniewaga Rektora jest zniewagą Uczelni. Fakt ten jest tym boleśniejszy, że zdarzył się na tle wydarzeń, które od kilkunastu dni trzymają w niezwykłym napięciu całą młodzież i społeczeństwo wileńskie. Od samego początku tych wydarzeń traktowałeś młodzież z właściwą Tobie dobrocią i stanowczością.

Gdy młodzież w dniu 12 bm. naruszyła spokój na terenie naszych klinik przepełnionych najcięższej chorymi i czyn nie znieważało swych kolegów, Ty przez natychmiastowe zawieszenie wykładów położyłeś kres tym występnym czynom i wybrałeś sposób załatwienia żądań młodzieży na drodze zgodnego porozumienia.

Gdy młodzież zablokowała się w Domu Akademickim, nieustępliwie, — jak nakazuje Ci Twa władza rektorska i odpowiedzialność wobec Uniwersytetu — a równocześnie z ojcowską troskliwością i spokojem starałeś się skłonić młodzież do rozwagi i do porzucenia jej nie uzasadnionego stanowiska, jednocześnie otaczając ją swą opieką.

Podziw nasz dla Twego sprawiedliwego i stanowczego postępowania wobec całej modzieży jest tym większy, że zachowałeś swą nie zmienioną linię postępowania, gdy część prasy utrudniała w najwyższym stopniu Twą pracę, usiłując nieprawdziwym przedstawieniem sytuacji obniżyć Twój wysoki i dostojny autorytet.

Rada Wydziału Lekarskiego U. S. B. solidaryzując się całkowicie z Twą linią postępowania wyraża Ci swoje podziękowanie i pełne uznanie.

Dziekan Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Stefana Batorego.
ST. HILLER.

List Dyrektora Instytutu Nauk.-Bad. Europy Wsch.

Dyrektor Instytutu Naukowo-Badawczego Europy Wschodniej oraz Szkoły Nauk Politycznych w Wilnie dr. Władysław Wielhorski wystosował do Rektora Jakowickiego list treści następującej:

„Magnificencjo! W imieniu Instytutu N. B. Europy Wschodniej oraz Szkoły Nauk Politycznych w Wilnie wyrażam niniejszem najwyższe oburzenie z powodu napaści jakiej podległo mieszkanie Jego Magnificencji onegdajszej nocy. Proszę przyjąć wyrazy głębokiego szacunku

Dr. WŁADYSŁAW WIELHORSKI".

Młodzież solidarnie potępia napad

Polska Młodzież Akademicka solidarnie potępia niezwykle oburzający fakt najścia na mieszkanie Jego Magnificencji Pana Rektora U. S. B., które miało miejsce w nocy dnia 22 bm. i wyraża głębokie przekonanie, że sprawcy tego karygodnego zamachu zostaną odpowiednio ukarani.

Wilno, dnia 24. XI. 1936 r.

Stefan Kielkiewicz — Bratnia Pomoc P. M. A. USB., Witold Świerzewski — Młodzież Wszechpolska USB., Waldemar Frania — Koło Germanistów, Helena Bolińska — Koło Studentów Wydz. Sztuk Pięknych, Florian Doliwa-Dobrowolski — K. Polesia, L. Jeśmanowicz — Koło Matematyczno-Fizyczne i Astronom., Julian Łaszkiewicz — K. Batoria, Władysław Hryniewicz — Koło Akademików Dziśnian USB., Kazimierz Przeniosło — Akadem. T-wo Farmaceut. „Lechia", Eugeniusz Guszczyk — K. Vilnensia, Modest Grams — Koło Chemików, Adam Kondracki — Koło Rolników, Zygmunt Ruszczyc — Akadem. Klub Włóczęgów, Alojzy Hajel — K. Leonidania, Maria Sadowska — Akadem. Koło Polskiej Macierzy Szkolnej, Eleonora Wyrzanka — Akadem. Klub Łazanek Wileńskich, Klon Zygmunt — Koło Zagłębian i Ślązaków, Jan Rymian — Koło Inflantczyków w Wilnie, Edward Pawełczyk — Koło Historyków, Witold Wierciński — K. Filomatia, Leon Litwinowicz — Akadem. Legion Młodych, Jerzy Wolski — Akadem. Koło Łodzian w Wilnie, Mieczysław Wasilewski — K. Śniadecja, A. Krawczuk — Akadem. Koło Białostoczan, A. Tujakowski Koło Polonistów, C. Ślesicki — Konfederacja Gladia, W. Tymański — K. Cresovia, B. Nagurski — Koło Prawników Stud. USB., Lucjan Karaczun — Stow. Kat. Młodz. Akadem. „Odrodzenie", Mieczysław Woronowicz — Związek Akadem. z. Nowogródzkiej, Br. Kozłowski — K. Concordia Vilnensis, Al. Sakowicz — Akadem. Drużyna Harcerzy, Lucjan Klimek — Koło Przyrodników, Bronisław Świątnicki — Polska Młodzież Ludowa, Andrzej Michejda — Akadem. Związek Morski, Jerzy Łyżwa — Koło Medyków USB., Michał Opacki — Związek Studentów Rosjan, Lech Szelągowski P. A. Z. Z. M. „Liga", Adam Koreńkowicz — Koło Filologów i Koło Archeologów, Igor Tymiński — Konwent Rutchenia Vilnensis, Jerzy Oświecimski — Akadem. Związek Łowiecki, Tadeusz Krzywiec — Akadem. Koło Misyjne, J. Kojdecki — Koło Prehistoryków USB., W. Hołubowicz — Koło Etnologów Stud. USB., Emil Łukaszewicz — Sodalicja Mariańska Akademików, W. Sokołowski — Myśl Mocarstwowa Akadem. Młodz. Państw., Mirosław Bukowski — Akadem. Zw. Sportowy, Z. Czerniawska — Sodalicja Mariańska Akademiczek USB., Jerzy Zahorski — Konwent Polonia.

Dokończenie na str. 5-ej

Jedynie zwycięstwo zdrowego rozsądku

WARSZAWA (Pat). Wobec chaotycznych, sprzecznych i często nieprawdziwych wiadomości, rozsiewanych w prasie o „zwycięstwie" młodzieży blokującej dom akademicki w Wilnie, Polska Agencja Telegraficzna dowiaduje się, iż ministerstwu wyznań religijnych i oświecenia publicznego nic nie wiadomo o jakiejkolwiek innej podstawie przerwanie blokady, poza oświadczeniem p. Rektora, że nie wznowi wykładów i ćwiczeń dopóki sprawa zajmowania przez młodzież miejsc w audytoriach nie będzie zgodnie załatwiona.

Jeżeli tu może być mowa o jakimś zwycięstwie, to jedynie o zwycięstwie zdrowego rozsądku młodzieży nad nastrojami masowej psychozy.

Zawieszono wykłady na wyższych uczelniach Warszawy

WARSZAWA (Pat). Wykłady na wyższych uczelniach w Warszawie zostały zawieszone aż do odwołania.

BLOKADA.

WARSZAWA, (PAT). — Wczoraj wieczorem odbył się na uniwersytecie Józefa Piłsudskiego wiec, na którym zgromadzeni studenci w liczbie kilkuset uchwalili wniosek, domagający się od władz uczelni przeprowadzenia obniżki opłat akademickich oraz wyznaczenia miejsc dla Żydów po lewej stronie sal wykładowych.

Jednocześnie studenci postanowili aż do przeprowadzenia swych postulatów nie opuszczać gmachów uniwersyteckich.

Do godz. 11.30 studenci nie opuścili gmachów uniwersyteckich.

KOMUNIKAT REKTORA.

WARSZAWA (Pat). Rektorat Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie komunikuje:

„Po rozwiązaniu nadzwyczajnego walnego zebrania bratniej pomocy S. U. J. P. w audytorium maksimum uniwersytetu wieczorem dnia 23 bm. część zgromadzonej młodzieży w liczbie kilku set osób, postanowiła pozostać w gmachu audytorium bez powiadomienia rektora U. J. P. o powodach tej decyzji. Rektor zawiesił dnia 24 bm. wykłady i ćwiczenia uniwersyteckie aż do odwołania.

Wewnątrz uniwersytetu panuje spokój".

W Krakowie na Uniwersytecie spokój

KRAKÓW (Pat). Na uniwersytecie Jagiellońskim, wobec zaszłych ostatnio w salach wykładowych incydentów pomiędzy studentami — chrześcijanami a Żydami, rektor U. J. prof. dr. Szafer wydał do młodzieży odezwę, wzywającą studentów do spokojnej pracy naukowej zgodnie z tradycjami wszechnicy jagiellońskiej.

Równocześnie w myśl zarządzenia pedele uniwersyteccy wpuszczają do gmachów uniwersyteckich studentów tylko za okazaniem indeksów.

Odezwa rektora spotkała się u młodzieży z żywym oddźwiękiem. Wykłady odbywają się normalnie.

Min. Antonescu przybył z wizytą do Polski



WARSZAWA (Pat). Rumuński minister spraw zagranicznych Antonescu wyjechał z Bukaresztu dnia 24 bm., udając się do Warszawy z wizytą oficjalną.

Program kilkudniowego pobytu min. Antonescu w Polsce przewiduje przyjazd dnia 25 bm. do Krakowa, gdzie odbędzie się uroczyste złożenie wieńców w krypcie św. Leonarda u sarkofagu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Z Krakowa min. Antonescu przyjedzie do Warszawy, gdzie będzie przyjęty przez Pana Prezydenta R. P. Marszałka Śmigłego - Rydza i premiera gen. Sławoj - Składkowskiego i odbędzie rozmowy polityczne z min. Beckiem. Na cześć gościa rumuńskiego wydanych będzie w Warszawie kilka przyjęć oficjalnych.

Z min. Antonescu przybywa do Polski jego małżonka.

WYJAZD Z BUKARESZTU.

BUKARESZT (Pat). Minister Antonescu opuścił dziś Bukareszt, żegnany na dworcu przez przedstawicieli rumuńskiego MSZ. na czele z podsekretarzem stanu b. posłem rumuńskim w Warszawie Cadere, członków poselstwa RP. z chargé d'affaires Pomińskim.

W CZERNIOWCACH.

CZERNIOWCE (Pat). Dzisiaj po północy przejechał przez Czerniowce minister spraw zagranicznych Rumunii Antonescu, udający się do Polski. Na stacji w Czerniowcach wsiadł do pociągu szef delegacji wojskowej rumuńskiej gen. Tenescu.

Na dworcu w chwili przejazdu ministra był obecny konsul generalny RP. w Czerniowcach p. Uzdowski wraz z personelem konsulatu.

Życiorys ministra spraw zagr. Rumunii

Rumuński minister spraw zagr. Wiktor Antonescu po raz pierwszy wszedł do rządu, obejmując tekę ministra sprawiedliwości w gabinecie Bratianu. Od stycznia 1914 r. do grudnia 1916 r. podczas wojny światowej był ministrem finansów.

W październiku 1917 r. powierzono mu misję reprezentowania Rumunii w Paryżu w charakterze posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego. Szczególnie czynny był p. Wiktor Antonescu podczas konferencji pokojowej. Po podpisaniu traktatu wersalskiego, reprezentował w dalszym ciągu Rumunię w Paryżu do grudnia 1917.

W marcu 1922 r. został ponownie mianowany rumuńskim ministrem pełnomocnym we Francji.

W obecnym rządzie premiera Tatarescu — Wiktor Antonescu zajmował początkowo stanowisko ministra sprawiedliwości od października 1934 r. następnie od kwietnia 1935 r. objął tekę ministra finansów.

29 sierpnia br. po reorganizacji rządu narodowo - liberalnego premiera Tatarescu p. Wiktor Antonescu został mianowany ministrem spraw zagranicznych.

Beznadziejna sytuacja Madrytu

Mięso tylko dla obrońców miasta

SALAMANKA, (PAT). — Stacja radiowa z Sevilli donosi: wojskom powstańczym udało się okrążyć całą Asturię i odciąć ją od połączeń z resztą kraju, co przy przeprowadzanej równocześnie blokadzie wybrzeża daje możność pozbawienia prowincji tej otrzymywania transportów żywności z zewnątrz.

Rada obrony Madrytu wydała komunikat, zawiadamiający ludność miasta, iż mięso wydawane będzie jedynie biorącym czynny udział w obronie stolicy.

„Generalna Unia Pracowników" wystosowała apel do wszystkich swoich sympatyków za granicą, w którym prosi o jak najszybszą pomoc i poparcie dla obrońców Madrytu, gdyż sytuacja, w której znajduje się miasto, jest beznadziejna.

MADRYT (Pat). Agencja Reutera donosi: W dniu wczorajszym uczyniły wojska powstańcze znaczne postępy, zajmując cały obszar Casa del Campo oraz park zachodni.

Następnie zaatakowali powstańcy w odcinku ulicy Blasco Ibaneza więzienie i koszary Don Jaime. W budynkach tych stawiły oddziały rządowe zacięty opór, należy się jednak liczyć z ich upadkiem w najbliższym czasie. W tych atakach powstańców odegrały dużą rolę czołgi.

WALENCJA (Pat). Hiszpańskie ministerstwo wojny ogłosiło komunikat, w którym zarzuca, że niemieckie i włoskie statki wojenne czynnie pomagają flocie powstańczej.

Komunikat cytuje szereg przykładów tej akcji floty niemieckiej i włoskiej na rzecz powstańców. Rząd hiszpański oświadcza również, że dokładne badania torpedy, jaka trafiła i uszkodziła krążownik „Cervantes" wykazało, że torpeda ta nie była ani hiszpańskiego ani włoskiego pochodzenia.

Zaraz po napaści, oświadcza komunikat niemiecki kontrtorpedowiec, który w ciągu ataku znajdował się w pewnej odległości, zbliżył się do wejścia do portu, obserwował rezultaty ataku i po tym odpłynął.

RZYM, (Pat). Admirał Magaz, przedstawiciel rządu gen. Franco przy rządzie włoskim, rozmawiając ze sprawozdawcą dziennika „Messaggero" na temat storpedowania krążownika „Cervantes" w porcie Kartageny, oświadczył, że pogłoski, jakoby na usługach rządu powstańczego pozostawały cudzoziemskie łodzie podwodne, są tendencyjne i pozbawione podstawy, a celem ich jest wywołanie wrażenia, że neutralność na morzu została naruszona.

O ile jest prawdą, że z chwilą wybuchu powstania hiszpańska flota podwodna opowiedziała się początkowo za rządem — o tyle nie ulega również wątpliwości, że liczne łodzie podwodne przeszły następnie na stronę powstańczą i pełnią obecnie straż na wodach hiszpańskich. Ostatnio kilka tych łodzi przepłynęło przez cieśninę gibraltarską. Storpedowanie krążownika „Cervantes" jest niewątpliwie dziełem jednej z tych łodzi.

Rząd ewakuuje uczonych i pisarzy z Madrytu

MADRYT, (PAT). — Havas donosi: w porozumieniu z komitetem obrony Madrytu, sztab 5 pułku milicji wziął na siebie odpowiedzialność za ewakuację hiszpańskiej elity umysłowej, aby ocalić ją przed rozstrzelaniem przez faszystów.

Pierwsza grupa pisarzy i uczonych odjechała już do Walencji. Do grupy tej należą: Antonio Machado, Duperiol, Henriquez Males, Hortega, Antonio Madinareitia, Sacristan, Sanchez Eorisa i Jose Moreno Villa. Materiały naukowe tych uczonych i część ich bibliotek wysłano również do Walencji samochodem pancernym. Milicja jest zdania, że ludzi ci nie powinni pozostawać w Madrycie, gdyż w atmosferze wojny nie mogliby pracować.

Oviedo zajęli rządowcy?

PARYŻ, (PAT). — „L'Intransigeant" zamieścił następującą depeszę z Gibraltaru: rozgłośnia w Maladze oznajmia, iż wojska rządowe zajęły Oviedo. Wejście wojsk do miasta odbyło się rzekomo bez rozlewu krwi. Oddziały rządowe skorzystały z tunelu, długości 2 klm., który w wielkiej tajemnicy był budowany przez saperów.

Agencja Havasa do godz. 17 nie otrzymała potwierdzenia tej wiadomości, ani ze źródeł rządowych hiszpańskich, ani z jakichkolwiek innych.

Francja i Anglia przeciwne blokadzie zarządzonej przez gen. Franco

PARYŻ (Pat). Havas donosi, że stanowisko i akcja rządu francuskiego w sprawie hiszpańskiej są zupełnie równoległe ze stanowiskiem i akcją rządu brytyjskiego. Wobec tego nie może być mowy o uznaniu blokady, ogłoszonej przez gen. Franco, który nie jest uznany za stronę wojującą. Ministerstwo marynarki francuskiej wydało zarządzenia dla obrony flagi francuskiej na wodach hiszpańskich.

Rząd popiera ruch inwestycyjny na Ziemiach Wschodnich

(Telef od wł. koresp z Warszawy)

Na ostatnim posiedzeniu R. M. uchwalono projekt dekretu o popieraniu ruchu inwestycyjnego. Projektem tym objęte zostały 4 województwa wschodnie oraz kilka powiatów województwa białostockiego. Wszystkim osobom fizycznym i prawnym przyznają się ulgi w podatku dochodowym w wypadku, gdy na wymienionych obszarach ktoś założył nowe przedsiębiorstwo, bądź powiększył istniejące. Ulgi będą udzielane przez potrącenie z dochodu podlegającego opodatkowania kosztów z tytułu poniesionych wydatków na inwestycje. Ulgi stosowane będą do inwestycyj, dokonanych od dnia wejścia w życie dekretu do dnia 31 grudnia 1939 r. Jeżeli chodzi o rolnictwo, to ulgami będą objęte następujące inwestycje: wznoszenie nowych budynków gospodarczych, nabycie nowych maszyn rolniczych, przeprowadzenie melioracyj, oraz zagospodarowanie łąk i pastwisk.

Obniżenie opłat drogowych od autobusów

Na ostatnim posiedzeniu Rady Ministrów uchwalono rozporządzenie wprowadzające ulgi w opłatach od autobusów na rzecz państwowego funduszu drogowego.

Obniża ono na terenie województw wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego, wołyńskiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego powyższe opłaty o 50 procent.

Karol v. Ossietzky i min. Saavedra Lamas otrzymali nagrody pokojowe Nobla

OSLO (Pat). Nagrodę Nobla za działalność pokojową w r. 1936 otrzymał Saavedra Lamas, minister spraw zagranicznych Argentyny. Równocześnie postanowił komitet przyznać nagrodę pokojową za rok 1935 Karolowi von Ossietzky.

OBURZENIE W NIEMCZECH.

BERLIN (Pat). Niemieckie biuro informacyjne ogłosiło komunikat w związku z przyznaniem nagrody pokojowej Nobla Karolowi Ossietzkiemu, w którym zaznacza, że był on w roku 1931 skazany na karę więzienia za zdradę stanu, a prośba o ułaskawienie została odrzucona. W 1932 r. wypuszczono go na wolność, 28 lutego 1933 r. ograniczono się „do aresztu ochronnego"... „w przeciwieństwie do tego, jak postępują w Rosji sowieckiej, gdzie każdy przeciwnik polityczny stawiany jest pod ścianę".

Ossietzky od dłuższego czasu, jak twierdzi komunikat niemieckiego biura informacyjnego, znajduje się na wolności.

Przyznanie nagrody Nobla Ossietzkiemu jest według niemieckiego biura informacyjnego obraza Niemiec, z czego wyciągną one konsekwencje.

O 4000 rocznie będzie się zwiększać ilość nauczycieli szkół powszechnych

WARSZAWA (Pat). Dnia 24 listopada br. o godz 9 rano rozpoczęło się posiedzenie państwowej rady oświecenia publicznego pod przewodnictwem p. ministra WR. d-ra Wojciecha Święcosławskiego przy licznym udziale członków rady, wyższych urzędników ministerstwa WR. i OP. oraz przedstawicieli innych ministerstw.

Obrady rozpoczęły się od przemówienia p. ministra, który poruszył najważniejsze zagadnienia z zakresu oświaty i wychowania.

Szkolnictwo powszechne dla spełnienia swych zadań wymaga ok. 30.000 nowych etatów nauczycielskich. W roku obecnym zdołano uzyskać zwiększenie tylko o 2.000, na lata następne przewiduje się natomiast zwiększenie corocznie liczby nauczycieli o 4.000. Równolegle ze wzrostem liczby nauczycieli musi iść zwiększanie tempa budowania pomieszczeń dla szkół powszechnych.

W zakresie szkolnictwa średniego, ogólnokształcącego i zawodowego zjawia się wobec wzmagającego się przyrostu kandydatów konieczność zwiększenia liczby tych szkół. Prace w zakresie sieci i programów liceów ogólnokształcących i pedagogicznych są na ukończeniu.

P. minister zakończył swoje przemówienie stwierdzeniem, że mimo trudności finansowych należy pracować z wiarą, iż przyjdzie czas, kiedy będzie można „realizować program rozwoju polskiej kultury w tempie odpowiadającym wymaganiom chwili dziejowej, którą pokolenie nasze przeżywa".

Następnie w referatach informacyjnych dyrektorowie departamentów ministerstwa przedstawili poszczególne zagadnienia, po czym p. minister w powtórnym przemówieniu oświetlił znaczenie całokształtu omawianych spraw.

Drugą część posiedzenia wypełniła dyskusja nad liceami ogólnokształcącymi i pedagogicznymi, w której zabierali głos liczni mówcy.

Na posiedzeniu popołudniowym toczyła się dyskusja nad stanem i przyszłością szkolnictwa zawodowego.

Jeszcze trzech Niemców aresztowano w Z.S.S.R.

BERLIN (Pat). Donoszą z Moskwy, że według wiadomości pochodzących od delegata narkomindiełu w Charkowie dnia 21 bm. aresztowano znowu 3 obywateli niemieckich, a mianowicie montera Fryderyka Boesherza z fabryki „Zschocka-werke" w Kaiserslaufern, Reinholda Schindlera z Jedytych obu w Marjupolu i Hermana na Stammera montera urodz. i zamieszkałego w Charkowie b. jeńca.

Kierownik biura Henryk Schaefer z Czumysza (Kazakstan) został aresztowany dnia 31 października w m. Frunze bez podania motywów aresztowania. Znajduje się on w Semipałatynsku i jeszcze dnia 11 bm. nie był badany, a zarzuca mu się jakoby działalność kontrrewolucyjną na rzecz Niemiec.

Ambasador Niemiec w Moskwie zabiega o wyjaśnienie tych wszystkich aresztowań.

Nowy poseł rumuński w Polsce

WARSZAWA (Pat). Dnia 24 listopada o godzinie 13 p. Aleksander Zamfirescu, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Rumunii złożył Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej swe listy uwierzytelniające na uroczystej audiencji na Zamku królewskim.

Arcybiskup Sapieha odznaczony orderem Orła Białego

WARSZAWA (Pat). Pan Prezydent Rzeczypospolitej nadał w dniu dzisiejszym order Orła Białego ks. dr. Adamowi Stefanowi Sapieże, księciu arcybiskupowi metropolicie krakowskiemu za wieloletnią pracę dla państwa i wybitne zasługi społeczne.

W imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej insygnia i dyplom orderu Orła Białego wręczył ks. arcybiskupowi Sapieże ks. dziekan kapelan Humpola.

Odznaczenie zostało nadane w dniu 25-lecia objęcia przez ks. arcybiskupa Sapiehę biskupstwa krakowskiego.

Nowy minister spr. wewn. Francji

PARYŻ (Pat). Havas donosi: Urzędowo ogłoszono o nominacji podsekretarza stanu Marksa Dormoy'a ministra spraw wewnętrznych.

Wizyta regenta Węgier w Rzymie

RZYM, (PAT). — Dziś przybył do Rzymu regent Horthy i wieczorem wraz z małżonką podejmowany był przez kr. Wiktora Emanuela 3-go i królową Helenę obiadem w zamkniętym gronie.

Przybyli wraz z regentem premier Daranyi i min. Kanya odbyli popołudniu w pałacu weneckim pierwszą rozmowę z Mussolinim i ministrem spraw zagr. Ciano

Na cześć regenta Horthy'ego całe miasto zostało dziś udekorowane flagami włoskimi, o zmroku zaś rzęsiście iluminowane.

Sąd Apelacyjny podwyższył kary większości oskarżonym o zajścia w Przytyku

LUBLIN, (PAT). — Sąd Apelacyjny w Lublinie wydał dziś w godzinach popołudniowych wyrok w sprawie o zajścia w Przytyku. Wyrok podwyższa kary niemal wszystkim oskarżonym.

Wyrokiem sądu apelacyjnego skazani zostali: (w nawiasach wymiar kary sądu okręgowego):

Leska Szylim — 8 lat (8 lat), Kirszenzwajg Luzer — 6 lat (6 lat), Frydman Icek — 2 lata (8 mies.), Zarychta Stanisław — 2 lata (1 rok), Kasperski Wacław — półtora roku (1 rok), Pytlewski Aleksander — półtora roku (6 miesięcy), Olszewski Józef — półtora roku (10 mies.), Haberberg Jankiel — półtora roku (10 mies.), Feldberg Lejzor — półtora roku (10 mies.), Bugajczyk Feliks — półtora roku (8 mies.), Łęka Lejb — półtora roku (8 mies.), Strzałkowski Józef — półtora roku (6 mies.), Kwietniewski Franciszek — półtora roku (6 mies.), Frąckiewicz Antoni — półtora (uniewiniony), Frąckiewicz Stanisław — półtora roku (uniewinniony), Iwański Gustaw — półtora roku (uniewinniony), Wlazło Franciszek — 1 rok i 3 mies. (8 mies.), Budzik Władysław — 1 rok (8 mies.), Strzałkowski Władysław — 1 rok (8 mies.), — Żebrak Stanisław — 1 rok (8 mies.), Bankiewicz Franciszek — 1 rok (8 mies.), Kubiak Józef — 1 rok (6 mies.), Kręgiel Szoel — 1 rok (6 mies.), Florczak Jan — 1 rok (6 mies.), Florczak Józef — 1 rok (6 mies.), Rojek Gabriel — 1 rok (6 mies.), Zieliński Stanisław — 1 rok (6 mies.), Krzos Józef — 1 rok (6 mies.), Kosiec Franciszek — 10 mies. (6 mies.), Zajde Jankiel — 10 mies. (6 mies.), Honik Rafał — 10 mies. (6 mies.), Hersz Moszek — 10 mies. (6 mies.), Bieńkowski Michał — 10 mies. (6 mies.), Tkaczyk Józef — 10 mies. (6 mies.), Stępień Józef — 10 mies. (6 mies.), Wójcik Jan — 10 mies. (6 mies.), Ślizak Stanisław — 10 mies. (uniewinniony), Wierzbicki Józef — 8 mies. (uniewinniony), Gospodarczyk Władysław — 8 mies. (uniewinniony), Kasprzak, skazany w poprzedniej instancji na 6 mies. więzienia, obecnie został uniewinniony.

Wyrok I instancji zatwierdzony został w stosunku do następujących oskarżonych:

Józefa Czubaska, Józefa Kacika, Jana Kośli, Pawła Kośli, Aleksandra Prusa.

W stosunku do oskarżonych Antoniego i Stanisława Frąckiewiczów, Gustawa Iwańskiego i Franciszka Kwietniewskiego zatwierdzony został wyrok I instancji, uwalniający wspomnianych oskarżonych od zarzutu zabójstwa Minkowskich. Oskarżeni ci skazani zostali obecnie z powodu innych przestępstw.

W motywach wyroku, przewodniczący podkreślił m. in., że ponieważ żaden z oskarżonych nie przyznał się do winy i nie przejawił skruchy z powodu popełnionych przestępstw, sąd nie założył podstawy do zastosowania najniższego wymiaru kary, wymierzonej przez pierwszą instancję, i dlatego w stosunku do szeregu oskarżonych kara została podwyższona.

Przygotowania do koronacji

(Od własnego korespondenta)

Londyn, w listopadzie.

Koronacja króla angielskiego Edwarda VIII odbędzie się dopiero mniej więcej za jakie 7 miesięcy, a już cała Anglia przeżywa „gorączkę“ przedkoronacyjną. Od chwili, gdy ogłoszono oficjalnie termin koronacyjny cała prasa zaczęła codziennie rozpisywać się nad tym, jak, i co w okresie tych wielkich uroczystości będzie urządzone. Ministerstwo pracy, które zarządza stroną organizacyjną tych uroczystości uruchomiło cały sztab urzędników i tysiące ludzi pracuje nad dokładną organizacją tego wielkiego święta narodowego.

PROCESJA NA 10 KILOMETRÓW.

Pierwszą rzeczą, którą trzeba było najwcześniej załatwić była sprawa marszruty, procesja koronacyjna — t. zn. król w otoczeniu całego dworu i w asyście wszystkich lordów odzianych w piękne kolorowe stroje historyczne z aksamitu, gronostai bogato ozdobionych klejnotami i złotem — odbędzie zaraz po akcie koronacyjnym. **Na wyraźne życzenie króla tym razem droga została specjalnie przedłużona,** by jaknajwiększe masy ludzi mogły zobaczyć tę historyczną uroczystość. Droga ciągnie się od Westminster Abbey (katedry w której odbywa się akt koronacyjny) po przez White Hall, wybrzeża rzeki Tamizy, Regent Str. Oxford Str., Marble Arch, Hyde Park do Buckingham palace. Przestrzeń ta zajmuje **około 10 klm.** i wzdłuż całej tej drogi kilka milionów ludzi będzie obserwować tę procesję

Ludność angielska przyjęła tę decyzję o przedłużeniu drogi przez którą przejdzie orszak królewski z wielkim zadowoleniem, — prasa widziała w tej decyzji wyraz „tendencji demokratycznych„ młodego i nowoczesnego króla angielskiego...

SPECYFICZNY „PRZEMYSŁ BUDOWLANY“.

Zaraz po ogłoszeniu planu drogi orszaku królewskiego zaczęło intensywnie pracować nad planem budowy specjalnych trybun dla przeszło pół miliona wybrańców losu z całego świata, którzy mogą sobie pozwolić na kupno biletu na takiej trybunie. Ceny za te bilety wahają się **od 80 zł. do 1250 zł. za jedno miejsce.** Najdroższe są miejsca około katedry w Westminster, wynoszące około **50—60 funtów angielskich za jedno miejsce.** Najciekawsze jest to, że te drogie miejsca zostały już w chwili obecnej w zupełności wyprzedane. O te drogie miejsca konkurowali między sobą bogaci Anglicy z przyjezdnymi plutokratami z Ameryki i kolonij angielskich.

„PRAWO OBYWATELSTWA“ DLA DRZEWA POLSKIEGO.

Budowa tych trybun pochłania duże ilości materiału drzewnego a w pierwszym rzędzie dużo t. zw. desek do rusztowań i bali. Początkowo dla dogodzenia patriotycznym ambicjom Anglików ogłoszono w całej prasie, że trybuny będą wybudowane z drzewa pochodzącego z Imperium Brytyjskiego. Okazało się jednak, że na rynku nie ma tyle odpowiedniego materiału tartego, pochodzącego z Imperium Brytyjskiego (raczej z Kanady) i dlatego ograniczono się do tego, żeby z zewnątrz — dla oka — używać drzewa imperialnego a wewnątrz — gdzie nikt nie widzi — może być i inne, nawet sowieckie

Jedna z większych firm drzewnych zakontraktowała budowę dużej ilości trybun i użytkowała wyłącznie drewno polskie. Gdańsk zresztą (pod tym nazwiskiem idzie duża część polskiego eksportu prywatnego do Anglii) wykwalifikował się w produkcji desek do rusztowań i produkuje ten artykuł jako swą specjalność.

Komisja techniczna zakwestionowała niektóre trybuny, z powodu zbyt słabej ich konstrukcji. Firma która zamówiła te trybuny, zwróciła się wówczas do firmy budującej o poniesienie strat, wynikłych z powodu zdyskwalikowania trybun, motywując swe żądania tym, że budujący użytkował drzewo polskie, które podobnież jest gorszego gatunku niż inne drzewa kontynentalne i dlatego właśnie są konieczne dodatkowe podpory i inne urządzenia, pociągające dodatkowe koszta. Sprawa oparła się o sąd cywilny w Londynie.

Na sali eksperci orzekli, że **te pretensje są bezpodstawne, gdyż gatunek drzewa polskiego w niczym nie ustępuje innemu drzewu kontynentalnemu i z punktu widzenia jakości polskie drzewo w zupełności odpowiada ogólnie stawianym wymogom.**

Wyrok ten był mocno komentowany wśród sfer drzewnych, gdyż stanowi on „uznanie praw obywatelstwa“ dla tarcicy polskiej do **użytkowania jej dla wszelkich celów.**

INNE PRZEMYSŁY SPECJALNE.

Prócz budowy trybun pracuje ostatnio w Anglii cały szereg innych przemysłów, których produkcja ma specjalne przeznaczenie koronacyjne. Na plan pierwszy wysunął się wyrób różnych rodzai dekoracyj ulicznych i chorągiewek. Cała Anglia udekorowana, każde miasto i miasteczko, każda wieś i farma robi wszystko, by w tych dniach odpowiednio się zareprezentować.

Miliony chorągiewek i chorągwi zostanie rozsprzedanych w tym okresie po wszystkich zakątkach Imperium Brytyjskiego. Starym zwyczajem zostaną w dniu koronacji urządzone specjalne herbatki we wszystkich parkach i ogrodach publicznych dla dzieci szkolnych. Każde dziecko otrzyma herbatę z mlekiem (Anglik nie pije herbaty bez mleka) a kubek porcelanowy z wizerunkiem króla dziecko będzie mogło sobie zatrzymać na pamiątkę. Prócz tego zostaną rozsprzedane miliony różnych drobnych pamiątek koronacyjnych jak wizerunki króla, kopie powozu królewskiego w którym król jedzie na koronację, berło królewskie itp. Wszystkie przemysły mające coś wspólnego z produkcją tych różnych artykułów pracują teraz całą parą, by w odpowiednim czasie mieć dostateczne zapasy...

KONKURENCJA JAPONII.

Japonia jednak nie śpi. O ile mogła produkować zapałki dla Chin z napisami antyjapońskimi, tym bardziej przecież może produkować chorągwie i różne odznaki dla „podnoszenia“ uczuć patriotycznych Anglików w związku z koronacją ich króla.

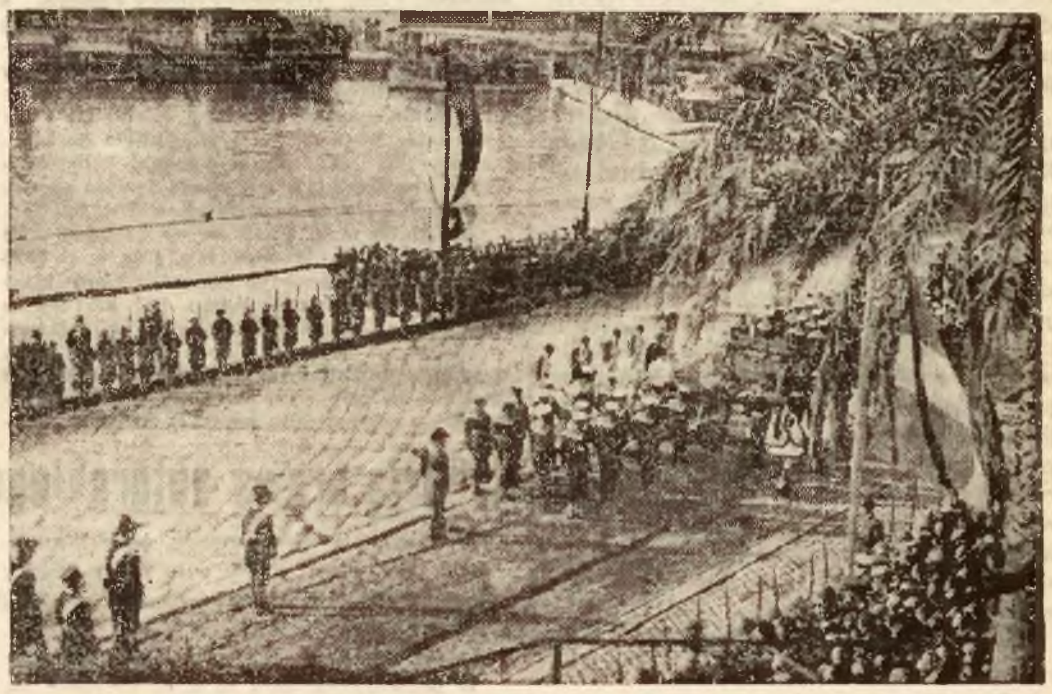
Na rynku angielskim zaczęły się więc ukazywać setki tysięcy chorągiewek japońskich. Wprawdzie prawo przewiduje, że towar pochodzenia zagranicznego ma mieć napis „Foreign“, ale i na to Japończycy znaleźli pewną radę, oni pakują te chorągiewki w paczki po 120 sztuk i na całej paczce dają taki napis; hurtownik więc wie skąd te chorągiewki pochodzą, ale nie klient, gdyż z chwilą, gdy paczka jest rozpakowana dla detalicznej sprzedaży już żadnego napisu nie ma, tak, że nawet najbardziej patriotyczny Anglik nie wie czy wywija chorągwią angielską czy wyrobem nieprzyjaznej Japonii.

Dopóki te chorągiewki nie ukazały się na rynku i krążyły tylko pogłoski, że

(Dalszy ciąg na str. 4-ej)

E. Sosnowicz.

Uroczysty pogrzeb króla Konstantyna greckiego



W Atenach odbył się niezwykle uroczysty pogrzeb ojca króla Jerzego II-go, króla Konstantyna, oraz królowych Olgi i Zofii, których prochy zostały przewiezione do ojczyzny z ziemi włoskiej, w której dotąd spoczywały. Zdjęcie nasze przedstawia fragment konduktu pogrzebowego, zdążającego z portu Pireus do Aten. Za trumną postępuje król Jerzy II, następca tronu, rząd i parlament grecki.

Kolejką linową na Kasprowy Wierch



Karkołomny, prawie 1000-metrowy, skok z Kuznic koło Zakopanego na dymiący Kasprowy Wierch (1988 m. nad poz. morza) odbywa się dziś przy pomocy kolejki linowej w ciągu około kwadransa. W dwóch etapach: z przesiadaniem na Myślenickich Turniach. Długość całej trasy kolejki wynosi 4200 m. Mniej więcej więc co 4,5 metry jazdy podskakuje „taternik“, który nie chce się trudzić o 1 m. w górę.

PO RAZ PIERWSZY.

Wagonik, ośmiokątny dla zmniejszenia oporu wiatrom, wchłania trzydziestu nowicjuszów „linowej“ podróży. Wytrzymałości t. zw. liny nośnej, to jest tej, po której będzie się posuwał nasz wagonik, kwestionować nie wolno. Nie sposób jednak się powstrzymać od pobieżnego przeglądu towarzyszów podróży. No, owszem, są bardzo sympatyczni, żaden chyba nie waży ponad 70 kg. Miałby się tu zpyszna grubas, zakłóto by go spojrzeniami!

Jakieś dzwonki, sygnały — ruszamy. Równiutko, jak autobusem po asfalcie. Wstępuje nadzieja, że może jednak obejdzie się bez morskiej choroby. Ale oto pierwsza, najniższa podpora, na której zwisa lina. Wagonik się zachwiał, panie powiedziały „o“. Na drugiej podporze i następnych krzyczały już „ach“. Chybotnięcia były bowiem znacznie silniejsze. Dadzą się one chyba porównać z pierwszym odcinkiem „podróży“ samobójcy, który skoczył z drapacza chmur. W każdym razie te okrzyki były usprawiedliwione. Takich urozmaiceń mieliśmy 6, na 6-ciu istniejących na całej trasie podporach. Poza tym, byle nie patrzeć w dół, do przepaści stukilkudziesięciumetrowych, można się czuć jak w tramwaju. Ale kto się raz wybrał kolejką linową niech już lepiej zaryzykuje lekki zawrót głowy, odkładając przyjemność zaglądania w oczy sąsiadek do powrotu do nizin.

Ale a propos sąsiadek. Na dole i 2000 m. nad poziomem morza zawsze są jednakowe. Proszę: ledwie człowiek nabrał zaufania do lin i dźwigów, oswoił się z chybotaniem na podporach i zaczyna już podziwiać piękno gór i przepaści, aż tu jedna z miłych towarzyszek chciałaby rozstrzygnąć wątpliwość:

— Proszę państwa, a coby było, gdyby podłoga w wagoniku wypadła?...

NIE WYPADNIE.

Oczywiście, tych obaw o swoją skórę nikt na serio nie wypowiada. Solidność budowy i urządzeń jest widoczna nawet dla laika, a gdy się słucha uprzejmych wyjaśnień kierowników budowy, z inż. Kodelskim na czele, nabiera się podziwu dla tego cudu techniki. Obok niezawodnych urządzeń technicznych zmontowano cały aparat kontrolujący i zabezpieczający, uruchamiany w razie ewentualnego wypadku automatycznie.

TYTUŁ DO DUMY.

Kolej linowa na Kasprowy Wierch jest 60-tą z rzędu z istniejących kolei linowych, 18-tą z rzędu co do różnicy poziomów od stacji wyjściowej do końcowej, 4-tą co do największej długości, **pierwszą zaś na świecie** co do czasu, w jakim została wzniesiona. Prace przy budowie rozpoczęto w sierpniu 1935 r., oddano zaś do użytku ostatni odcinek (Turnie Myślenickie — Kasprowy) 15 marca 1936 r. W siedem miesięcy!

Prace odbywały się dzień i noc, w zimie, wśród nadzwyczaj trudnych warunków atmosferycznych. W samym styczniu przetrwano na terenie budowy dwadzieścia kilka „halniaków“! Lżejsze zaś burze i zawieje śnieżne były stałym towarzyszem pracy dzielnych młodych inżynierów polskich i górali.

Ogrom wysiłku i dokonanej pracy da się częściowo ocenić, gdy się weźmie pod uwagę że np. budowę stacji na Kasprowym musiano wykonywać jak gdyby w futerale. Wzniesiono najpierw z drzewa i papy ogromną budę, t. zw. cieplak, ogrzewaną specjalną instalacją, i dopiero wewnątrz tego cieplaka budowano stację. I w tych jednak warunkach zachodziła potrzeba specjalnego nagrzewania materiału budowlanego, jak kamienie, żwir, piasek, woda itp. Przy ocenie tego wysiłku nie należy również zapominać o warunkach terenowych. Przed wybudowaniem kolejki roboczej przenoszono po górach żwir i cement w plecakach, wodę w wiadrach itp. Nic też dziwnego, że dzieło to jest przedmiotem zainteresowania nie tylko krajowego świata technicznego.

A dodać przy tym należy, że wszyst

Przygotowania do koronacji

(Dokończenie ze str. 3-cj)

Japonia szykuje się do „ataku", by zalać cały rynek angielski wyrobami koronacyjnymi, nikt na to nie zwracał uwagi. Ostatnio zaczęły już jednak nadchodzić te zapowiedziane transporty japońskich wyrobów, różnych towarów przeznaczonych wyłącznie dla uroczystości koronacyjnych i okazało się, że ceny tych towarów są naprawdę tak niskie, że zabijają całą produkcję angielską.

Uczucia patriotyczne przemysłowców zostały mocno narażone na możliwość utraty pewnych zarobków w związku z koronacją i dlatego przeforsowali oni po intensywnej kampanii prasowej, specjalne cło w **wysokości 100% ad valorem** na wszystkie artykuły, przeznaczone do użytkowania w związku z koronacją. Lista tych artykułów jest dość duża i obejmuje różnorodne artykuły, począwszy od wizerunku królewskiego i rodziny królewskiej, a kończąc na pudełku z pudrem z napisem pamiątkowym.

Nie jest jednak wykluczone, że mimo tego wysokiego cła **import tych artykułów będzie dalej szedł do Anglii.**

ORGAN ZA 600.000 ZŁ.

W katedrze w Westminster już wre praca przygotowawcza. Setki robotników pracuje nad budową stoisk dla 9000 wybrańców, którzy będą mogli być obecni na uroczystości koronacyjnej. Miejsca w Westminster są zarezerwowane dla starej arystokracji rodowej, której prawo obecności na tej uroczystości przysługuje dziedzicznie.

Katedra zostanie specjalnie pięknie udekorowana. Dekoracje katedry będą kosztowały tysiące funtów. W tym tygodniu przystąpiono do instalacji wewnątrz katedry nowego organu, który kosztuje 20.000 funtów angielskich. Pieniądze na ten organ zostały w przeciągu jedn. tygodnia zebrane z datków publicznych. Na apel prasy, do ludności, by wykazała swą miłość dla monarchy przez nadesłanie czeków na budowę tego specjalnego organu, który ma grać po raz pierwszy podczas uroczystości koronacyjnych, czeki zaczęły napływać ze wszystkich stron, tak, że po upływie kilku dni trzeba było zamknąć listę subskrypcyjną.

PANI SIMPSON I TOWARZYSTWA ASEKURACYJNE.

Amerykanie czują pewne więzy pokrewieństwa z obecnym królem angielskim. Król angielski jest obecnie w Ameryce największą sensacją, w związku ze swym romansem z Panią Simpson. Według doniesień prasy amerykańskiej, król angielski prowadzi romans z p. Simpson i nosi się z poważnymi zamiarami, by z nią wkrótce się ożenić. Najwięcej o tej sensacji rozpisał się New-Yorski tygodnik „Times" i w przeciągu ostatniego miesiąca tygodnik zostaje sprzedawany w Londynie z wydartymi kartkami środkowymi... Jeden z posłów parlamentarnych zwrócił się nawet w tym tygodniu z interpelacją do ministra spraw wewnętrznych Sir John Simon'a — czym można wytłumaczyć ten brak kartek w pewnym poważnym amerykańskim tygodniku... Odpowiedź w tej sprawie była wymijająca.

W chwili, gdy prasa amerykańska donosiła, że p. Simpson się rozwodzi z mężem, i że to robi na wyraźne żądanie króla angielskiego, i że zaraz po rozwodzie nastąpi ślub, wszyscy przedsiębiorcy, którzy bezpośrednio lub pośrednio mają coś wspólnego z przemysłami koronacyjnymi zaczęli na gwałt się zabezpieczać przed ewentualnością odłożenia koronacji.

Gdyby bowiem król się ożenił przed koronacją, termin koronacji musiał by być przesunięty, a wówczas te wszystkie chorągiewki, zabawki, stoiska i te specjalne hotele nie są warte ani grosza... i nastąpiły by bankructwa kilku firm.

Lloyd's żyje z tego, że ktoś nie chce ryzykować i chce się ubezpieczyć. Za jeden procent podwyżki w premii asekuracyjnej Lloyl's zaczął ubezpieczać przed „afektami króla wobec p. Simpson", a każda firma, która liczy na koronację, woli zapłacić premię asekuracyjną i spać spokojnie...

Ludzie mówią, że cała kombinacja z p. Simpson powstała przed tym w głowie jednego z dyrektorów Lloyda i dopiero po tym ujrzał to światło dzienne w prasie amerykańskiej... I takie wypadki się „czasami" zdarzają.

E. Sosnowicz.

---

kie urządzenia zostały wykonane prawie wyłącznie w kraju.

Można się spierać co do celowości tej milionowej inwestycji w dzisiejszych czasach, argumentów za i przeciw znajdzie się wiele, nie uznać jednak tego wysiłku i nie podziwiać go nie sposób.

POŚWIĘCENIE KOLEJKI.

Poświęcenie kolejki linowej na „Kasprowy" odbyło się w ub. niedzielę. Była to jednocześnie inauguracja sezonu zimowego w Zakopanem. Aktu poświęcenia dokonał ks. gen. Niezgoda, naczelny kapelan Kolej. Przysp. Wojsk. Na uroczystość przybyli: min. Przemysłu i Handlu Roman, min. Komunikacji Juliusz Ulrych, wicemin. Skarbu Świtalski, wicemin. Komunikacji Bobkowski, przedstawiciel min. Spraw Wojsk. gen. Cehak, gen. Łuczyński, wojewoda Gnoiński, wiceprezydent Senatu Gdańska Huth, przedstawiciel generalnego dyrektora Kolei Rzeszy Niemieckiej dr. Marx, oraz ponad 200 osób zaproszonych z całej Polski.

Przedmiotem szczególnych owacyj był wiceminister Bobkowski, inicjator i protektor budowy kolejki.

Wygłoszono szereg przemówień. M. in. min. Ulrych, nawiązując do wizyty swej w przededniu w jednej z kopalń górnośląskich, wyraził nadzieję, że ci górnicy, których oglądał, jak i wogóle cały świat pracy, będą korzystali z kolejki, pojąc się pięknem gór i znajdując odpoczynek dla starganych w walce o byt nerwów.

K.

Sto szczurów na jednego z mieszkańców

Nie do pozazdroszczenia jest sytuacja mieszkańców dawnego Jekaterynosławia, obecnego Dniepropietrowska, stolicy okręgu zaporoskiego.

Miasto to posiada największą ze wszystkich miast sowieckich ilość szczurów. Jak obliczyły statystyki na każdego mieszkańca, których Dniepropietrowsk liczy 190.000, w tym 120.000 żydów — przypada 100 szczurów. Nie ma domu, który nie był by dotknięty tą plagą. Szkodliwe gryzonie, rozmnażają się z nieprawdopodobną szybkością, przebywają tysiącami w spichrzach i magazynach, niszcząc zapasy żywności. W walce z tą plagą zastosowano wszystkie środki. Z rozporządzenia miejscowego sowietu nie gaszono na ulicach i w mieszkaniach świateł nocą, chcąc w ten sposób przepłoszyć szczury. Wytresowano specjalne psy do łowienia gryzoniów, zarządzono masowanie zakładanie trucizny. Wszystkie te środki okazały się daremne. Zrozpaczeni mieszkańcy, którym dokuczliwe stworzenia nie dawały chwili pokoju, wyłonili specjalny komitet, który wszedł w porozumienie z jedną z fabryk gazów trujących.

W najbliższych dniach zarządzony będzie w Dniepropietrowsku alarm gazowy. Na znak dany przez syreny fabryczne, wszyscy mieszkańcy miasta muszę się wyprowadzić na 48 godzin do namiotów, znajdujących się pod miastem, Dniepropietrowsk bedzie zagazowany. Zobaczymy jak to zniosą szczury.

---

ze świata filmu

Wynalazca filmu dźwiękowego nie moze widzieć swego dzieła

Miliony dolarów pochłania przemysł filmów dźwiękowych. Systemy udźwiękowienia, począwszy od Lee de Forest, przechodząc przez Tobis-Klang-Film, Gaumont-Petersen-Poulsen, a skończywszy na Western Electric, rywalizują ze sobą o zarobki i sławę, gdy tymczasem wynalazca filmu dźwiękowego, znakomity uczony francuski Auguste Baron, nie może nawet takiego filmu oglądać, gdyż jest ociemniały i nie może sobie pozwolić na kupno biletu do kina.

Taki jest los Augusta Barona, 77-letniego starca, który ostatnie dni swego żywota spędza w przytułku dla niezamożnych w Paryżu.

Już 37 lat temu wpadł on na genialną myśl stworzenia filmu dźwiękowego. Gdy w r. 1895 bracia Lumière tworzyli pierwsze filmy kinematograficzne, August Baron był inżynierem i malarzem, wyspecjalizowanym w efektach świetlnych w jednym z paryskich teatrów. Pewnego dnia ustawiono za kulisami maszynę, która miała na celu wyświetlenie jakiejś serii fotografij z odpowiednią muzyką. Nie było oczywiście mowy o żadnej synchronizacji. Baron zaczął się zastanawiać nad tym zagadnieniem i w rok później, dokładnie 3 kwietnia 1896 roku, opatentował pierwszy na świecie aparat do synchronizacji. Nieco później wykupił patent niemiecki, włoski i amerykański. W r. 1900 zainstalował za własne pieniądze coś w rodzaju dzisiejszych ateliers dźwiękowych. Stworzył film mówiony, który trwał 4 minuty. Wyczerpał się finansowo i nie potrafił zainteresować kapitalistów. Przypuszczał więc, że wynalazek ten nie ma żadnej przyszłości. Jak prawie każdy uczony, Baron był złym kupcem. Bawił kolegów i przyjaciół swym filmem mówionym, ale nie wyciągnął z niego żadnych korzyści. Dwanaście lat temu ociemniał i wówczas Akademia Umiejętności przyznała mu subsydium w wysokości 2.500 franków rocznie. Nie mogąc inaczej wyżyć za te pieniądze, Baron zmuszony był zamieszkać w domu starców, a żona jego do dziś dnia udziela lekcyj gry na fortepianie.

Komisja prawa autorskiego Międzynar. Izby Filmowej

W dniu 24 b. m. rozpoczęły się w Warszawie obrady komisji prawa autorskiego Międzynarodowej Izby Filmowej: organizacja obrad zajęła się Rada Naczelna Przemysłu Filmowego w Polsce.

W poniedziałek, dnia 23 b. m. przybyły już do Warszawy delegacje zagraniczne na zjazd z Niemiec, Belgii, Francji, Włoch i t. d. Wśród wybitniejszych gości znajdują się m. in. dr. Lehnich, prezes Państwowej Izby Filmowej Rzeszy Niemieckiej, prezes Komisji Prawa Autorskiego i prezes Francuskiego Związku p. Raymond Lussiez i inni.

Z ramienia polskiego świata filmowego udział w obradach wezmą: prezes Ryszard Ordyński, prezes Stanisław Zagrodziński i dr. Andrzej Ruszkowski.

„Chłopi" na ekranie?

„Comedia" donosi, że Pola Negri grać będzie jeszcze tylko w dwóch filmach, po czym zamierza ostatecznie porzucić ekran. Dwoma tymi filmami są: „Dom lalek" według Ibsena oraz „Chłopi" według powieści Reymonta. Dziennik nie podaje żadnych bliższych szczegółów, dotyczących tego ostatniego filmu.

Nowe zaślubiny Mary Pickford

Znakomita gwiazda filmowa Mary Pickford oświadczyła dziennikarzom, że w najbliższym czasie wychodzi zamąż za kapelmistrza Buddy Rogersa z Hollywood, 43-letnia artystka poślubi 32-letniego głośnego już obecnie w stolicy filmu kompozytora lekkich piosenek rewiowych.

Artystka interpelowana w sprawie znacznej różnicy wieku między nią i jej przyszłym mężem, roześmiała się twierdząc, że czuje się jak 20-letni podlotek. Pierwszy mąż Mary, Douglas Fairbanks, dowiedziawszy się o sensacyjnym projekcie swej byłej żony, złożył dziennikarzom zapewnienie, że żywi dla pary niegasnące uczucie miłości i życzy jej zawsze szczęścia.

Ten którego biją po twarzy

W kołach filmowych Hollywood bardzo znaną postacią jest Duke York. Mało który film obejdzie się bez jego występu. Pomimo to publiczność nigdy o takim artyście nie słyszała.

Specjalnością Duke Yorku jest zastępowanie sławnych gwiazd, kiedy te, w czasie bójek filmowych, mają być pobite. Zwykle takie sceny kończą się mniej lub więcej poważnym pokaleczeniem nieszczęśliwego zastępcy. Duke York leczy się wtedy na koszt wytwórni i po krótkim czasie jest gotów do następnego bolesnego występu.

Oczywiście pobiera za to pokaźną gażę.

Nowy mały gwiazdor filmowy

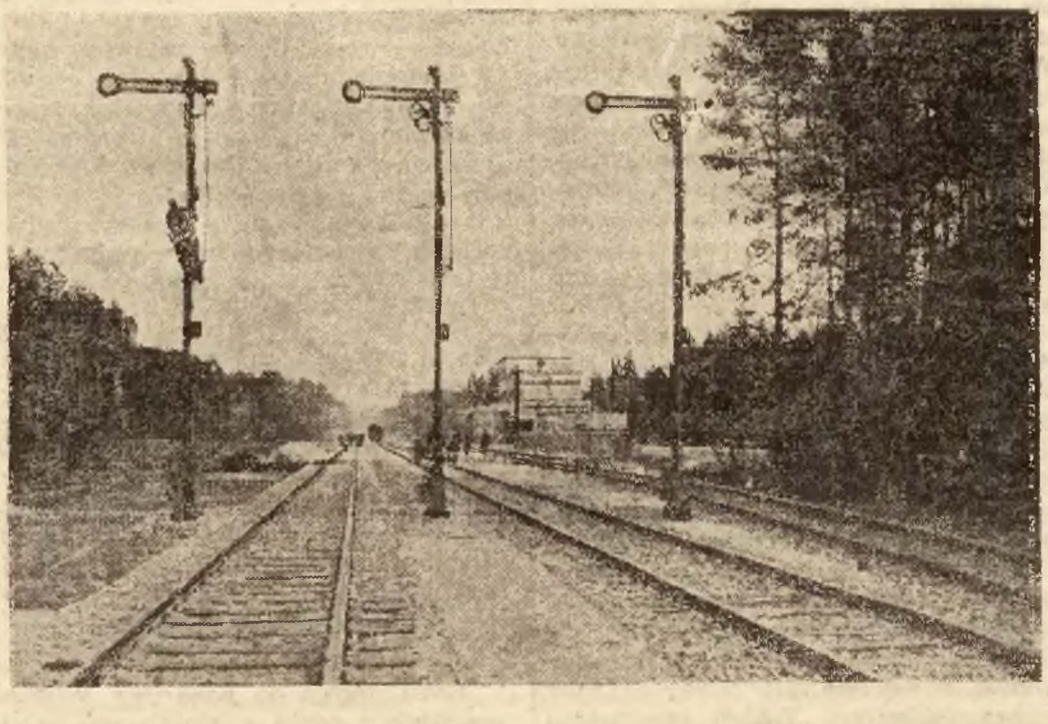
Sława Shirley Temple i innych malutkich gwiazdek filmowych zdaje się być zagrożona przez odkrycie jeszcze młodszej, a podobno już genialnej gwiazdeczki.

Jest nią... niemowlę, wszystkiego od 13 miesięcy na świecie żyjące — Filiph Rimood. Najmłodszy ten obecnie arysta występował w filmie — „Dziecko", przy boku znakomitych francuskich artystów L. Baroux i M. Robinson, koncentrując na sobie uwagę publiczności. Cała jego rola polegała na wypowiedzeniu trzy razy „papa". Zrobił to z nadzwyczaj piękną dykcją, intonacją i mimiką.

Najbezpieczniejsza kasa pancerna

Jak wiadomo, otwarcie kasy pancernej nie przedstawia obecnie dla doświadczonego włamywacza większych trudności. W związku ze wzrostem bandytyzmu i napadów na kasy pancerne wynalazcy prześcigają się wzajemnie w konstruowaniu „niezdobytych" kas, nieprzystępnych dla „rakarzy". Jeden z bankierów węgierskich zainstalował ostatnio w swym skarbcu kasę ogniotrwałą, która rzeczywiście ma być „najbezpieczniejszą kasą na świecie". Kasa ta zrobiona jest z najtwardszej stali, ściany jej posiadają grubość 34 cali, a waży ona 35 tonn. Zamknięcie „niezdobytej kasy" jest bardzo skomplikowane, istnieje w niej bowiem 1000 możliwych kombinacyj; zatem włamywacz nigdy nie może natrafić na właściwą. Dziurki od zamku kasy zamykają się automatycznie, tak że nie można włożyć do nich dynamitu, aby wysadzić kasę w powietrzę. Co więcej, nawet gdyby udało się komuś oderwać zamki, to i tak drzwiczki się nie otworzą, ponieważ przytrzymują je specjalne urządzenia, których mechanizm znają tylko wtajemniczeni. Złośliwi twierdzą, że otwarcie tej niezwykłej kasy pancernej przedstawia nielada trudność nawet... dla właściciela.

Nowa linia kolejowa na Śląsku



Na Górnym Śląsku odbyła się w obecności min. Komunikacji płk. Ulrycha, uroczystość inauguracji nowozbudowanej linii kolejowej Rybnik—Żory, która powstała kosztem 3,300,000 złotych z funduszów skarbu śląskiego. Zdjęcie nasze przedstawia widok ogólny nowej stacji kolejowej Sotartowice, leżącej na nowootwartej linii Rybnik — Żory.

Wieści z Nadbałtyki

WYBRZEŻE POLSKIE

— BOGATE POŁOWY SZPROTÓW. Mimo niekorzystnych warunków atmosferycznych i wiatrów wschodnich, rybacy kaszubscy zostali zaalarmowani pojawieniem się tuż u wybrzeży polskich i to w kilku miejscach naraz wielkich ławic dorszy i szprotów.

Niezwłocznie wypłynęły na morze flotylle rybackie i okazało się, że ławice tych ryb płyną zwartą masą na dużej głębokości i przestrzeni na polskich wodach terytorialnych.

Powracające z wypraw kutry rybackie są przeładowane rybami.

— DZIKIE ŁABĘDZIE OSIADŁY NAD MORZEM. W okolicach Pucka, a szczególnie w zatoce Puckiej zaobserwowano kilkadziesiąt par dzikich łabędzi, które zupełnie nie zdradzają ochoty odlotu do krain południowych. Piękne te ptaki trzymają się przeważnie południowych brzegów półwyspu Helskiego. Na wodach zatoki pojawiły się również stadka nurów czarnoszyjek.

— 4 STOPNI PONIŻEJ ZERA. Wiatr wschodni, dmący od kilku dni, przyniósł masy zimnego powietrza, co wpłynęło na zniżkę temperatury na wybrzeżu polskim. W nocy temperatura na półwyspie Helskim wynosi 4 stopnie poniżej zera. Morze wykazuje jednak temperaturę 3 stopni powyżej zera, a w ciągu dnia dochodzi nawet do 6 stopni.

— MALINY I POZIOMKI DOJRZAŁY NA WYBRZEŻU. Mimo niepogody i chłodów, dających się we znaki nad Bałtykiem, gdzie aura jest szczególnie kapryśna, należy zanotować paradoksy przyrody, wyłamującej się z pod prawa zamierania na okres zimowy.

W lasku we Wrzeszczu, oraz w Redłowie znaleziono całe ogrody dojrzałych i kwitnących jeszcze malin i poziomek. Kwiaty są bardzo delikatne, a jagody, chociaż pełne i czerwone, — pozbawione są zupełnie smaku. Mimo to, Kaszubki uzbierały kilka koszyków tych owoców i udały się na targ, gdzie wśród wielkiej sensacji rozsprzedano je paniom na konfitury i kompoty.

— TYGODNIOWY RUCH STATKÓW W PORCIE GDYŃSKIM. W tygodniu od 18 do 15 bm. do portu gdyńskiego zawinęło i odpłynęło ogółem 222 statki o łącznej pojemności 224,9 tys. tonn, z czego weszło 115 statków o pojemności 119.3 tys. tonn, wyszło zaś 107 statków o pojemności 105.6 tys. ton.

Bandera polska zajęła pierwsze miejsce przed szwedzką i niemiecką.

Ogólny przeładunek w tygodniu sprawozdawczym wyniósł 184.8 tys. tonn, z czego na import przypada 44.5 tys. tonn, na eksport zaś 140,3 tys. tonn.

LITWA

— DOROCZNY ZJAZD NARODOWCÓW. Wkrótce ma się odbyć doroczny zjazd Związku Narodowców, na którym, jak zwykle, wygłoszą expose Prezydent Państwa i minister Spraw Zagranicznych.

— SPRAWA DOMKU MICKIEWICZA. Domek Mickiewicza zostanie ostatecznie zburzony. Główna inspekcja budowlana wydała już rozporządzenie policji w tej sprawie.

— ORGANIZACJA RYBAKÓW. Rybołówstwem w Niemnie zajmuje się 4.000 rybaków i na pozostałych rzekach ok. 5.000. Obecnie powstał projekt ich zorganizowania.

— ZAKUP TYTONIU W ZSRR. Litewscy fabrykanci tytoniu zamierzają w najbliższym czasie udać się do Rosji Sowieckiej celem zakupienia większej ilości tytoniu.

— DZIENNIK W JĘZYKU HEBRAJSKIM. W Kownie wydawanych jest obecnie 6 dzienników żydowskich. Wkrótce ma być wydawany jeszcze jeden — w języku hebrajskim.

— HYDROELEKTROWNIA NA SZESZUPIE. Dnia 15 bm. burmistrzowie Szak, Władysławowa i Wyłkowyszek odbyli naradę w sprawie budowy hydroelektrowni. Stacja obsługiwałaby rejony tych trzech miast. Początkowo miejscowi przemysłowcy Frenklowie zamierzali postawić taką hydroelektrownię w Władysławowie.

ŁOTWA

— 11 LISTOPADA W ŁOTWIE został zaznaczony przez Polonię dwoma akademiami w Rydze i Dyneburgu, solennem nabożeństwem w Dyneburgu oraz przyjęciem towarzyskiem urządzonym przez Ministerstwo Charwatów w Rydze dla przedstawicieli społeczeństwa polskiego. Zarówno akademia w Rydze jak i akademia w Dyneburgu (obie zorganizowane w miejscowych Domach Polskich) skupiły ogromną ilość publiczności wśród której dominowała młodzież — członkowie Związku Polskiej Młodzieży w Łotwie i harcerstwo. Na obu akademiach, po odpowiednich prelekcjach miały miejsce produkcje sceniczne miejscowych sił dramatycznych. Pismo polskie w Łotwie tygodnik „Nasze Życie", ukazało się z powodu Święta Niepodległości w świątecznej szacie z artykułem wstępnym p. t. „Osiemnasta rocznica" i fotografiami Prezydenta Polski i Marszałka E. Śmigłego Rydza na pierwszej stronie.

OBURZENIE

młodzieży akademickiej i społeczeństwa wileńskiego z powodu napaści na mieszkanie J. M. Rektora

(Dokończenie ze str. 1-ej)

Studentki USB., mieszkanki Bursy Żeńskiej w poczuciu zniewagi, jaka dotknęła Jego Magnificencję Pana Rektora USB. wyrażają swoje gorące oburzenie oraz w imię kultury i etyki potępiają barbarzyńską napaść na Jego mieszkanie.

AKADEMICKA BURSA ŻEŃSKA USB. w Wilnie — Augustiańska 4.

24 listopada 1936 r.

*

Sodalicja Mariańska Akademików wyraża swe najgłębsze oburzenie z powodu zamachu na mieszkanie Jego Magnificencji.

Jesteśmy przekonani, że każdy polski akademik dbający o honor Wszechnicy naszej i dobro nauki polskiej potępia ten barbarzyński czyn.

Pragniemy jak najszybszego wykrycia sprawców zamachu, a tym samym oczyszczenia całej polskiej młodzieży akademickiej od hańbiących podejrzeń.

Prezes: **Emil Łukaszewicz.**
Sekretarz: **Witalis Stacewicz.**

*

W nocy z dnia 22 na 23 listopada br. zaszedł fakt najścia na mieszkanie J. M. Rektora Uniwersytetu Stefana Batorego, fakt — który do głębi poruszył całą młodzież akademicką. Zarząd Akademickiego Związku Morskiego R. P. w Wilnie potępia nieznanych, niestety sprawców i wyraża jaknajgłębsze oburzenie, że podobny wypadek wogóle mógł zaistnieć.

ZARZĄD.

*

DO
JEGO MAGNIFICENCJI PANA REKTORA
UNIWERSYTETU STEFANA BATOREGO
W WILNIE.

Brutalny napad „nieznanych sprawców" na mieszkanie Jego Magnificencji, jaki miał miejsce w dniu 22 listopada br. Legion Młodych Związek Pracy dla Państwa, kwalifikuje jako akt kryminalny, pozbawiony poczucia człowieczeństwa, podważający godność i powagę naszej Uczelni oraz hańbiący honor Polaka Akademika.

Potępiamy stanowczo napady „nieznanych sprawców" na Kierowników naszej Uczelni, których przywódcy nie mają cywilnej odwagi, by wziąć odpowiedzialność na siebie, lecz chowają się za plecami młodych, bardzo często nie mających nic wspólnego z Uczelnią i uchodzą bezkarnie.

Tchórzliwe i bezkarne napaści w formie czy to anonimowych ulotek, czy też innych brutalnych napadów, jak bicie bezbronnych, są sprzeczne z honorem Akademika, z poczuciem zasad człowieczeństwa.

Oświadczenie niniejsze traktujemy jako publiczną reakcję i potępienie barbarzyństwa wszystkich „nieznanych sprawców".

Za Zarząd: **ST. KOŁANKOWSKI.**

*

W związku z zamachem, dokonanym na mieszkanie J. M. Rektora USB. Zarząd Akad. Stowarzyszenia Pomocy Stud. Żyd. USB., reprezentujący ogół młodzieży żydowskiej, studiującej na Uniwersytecie St. Batorego w Wilnie oświadcza, iż kategorycznie potępia sprawców zamachu.

Za Zarząd: Prezes (podpis nieczytelny).

*

W imieniu Zarządu i członków Koła Prawników Żydów USB. składamy najostrzejszy protest przeciwko bezprzykładnemu a hańbiącemu napadowi na mieszkanie J. M. Jednocześnie podnosimy, iż brutalny napad jest wynikiem prowadzonej propagandy, która uświęca w swej ideologii stosowanie gwałtu i przemocy. W związku z napadem składamy J. M. najszczersze ubolewanie.

Prezes: **L. OLEJSKI.**
Sekretarz: **RUBINSZTEJN.**

Obywatele!

Ostatnie wystąpienia części młodzieży akademickiej wstrząsnęły społeczeństwem. Napełniły troską Obywateli pragnących widzieć przyszłych kierowników życia Odrodzonej Polski na poziomie godności Państwa, które mają reprezentować.

Pokolenie, wypróbowane w walce o prawa wolności, nie może obojętnie patrzeć na gwałcenie przemocą fizyczną praw konstytucyjnie zagwarantowanych.

Nie może zgodzić się aby polski akademik narzucone sobie hasła brutalnej walki bezkrytycznie realizował dając tym impuls do wręcz antypaństwowych i kryminalnych wystąpień czynników destrukcyjnych.

Kategorycznie żąda aby trzeźwe, męskie i nacechowane głęboką życzliwością wezwania Senatu Akademickiego i Rektora były przez młodzież z należytym szacunkiem i powagą przyjmowane.

Ze zgrozą patrzy na łatwość przechodzenia młodzieży z wyżyn religijnego uniesienia do akcji, przeczącej najelementarniejszym zasadom kultury chrześcijańskiej i ogólnoludzkiej.

Piętnuje fakt obrzucenia kamieniami mieszkania Rektora.

Obywatele!

Nie możemy się zgodzić, aby młodzież zatracała poczucie prawa i godności własnej. Każdy rozumny i uczciwy Obywatel winien się kategorycznie przeciwstawić tej deprawacji młodzieży. Jakiekolwiek próby niepoczytalnych wybryków winny być na każdym kroku zdecydowanie potępiane.

Kwestii żydowskiej nie rozwiązuje się kamieniem, pałką czy kastetem.

Rozumieją to dobrze organizatorzy akcyj antyżydowskich. Perfidia tych ludzi polega na tym, że nie wahają się przez demoralizację młodzieży przemycać własnych niskich celów polityczych.

Przestrzegamy społeczeństwo i wzywamy do czujności!

Senatowi i Rektorowi USB. wyrażamy głęboką cześć i wdzięczność za pełną troski o dobry rząd dusz młodzieńczych postawę, oraz zdecydowany opór przeciw wprowadzeniu anarchii w mury uniwersyteckie.

Młodzieży deklarujemy zawsze współdziałanie o wielkość i honor Rzeczypospolitej w wytrwałym codziennym trudzie twórczej pracy.

ZWIĄZEK LEGIONISTÓW POLSKICH
ZWIĄZEK P. O. W.
ZWIĄZEK OSADNIKÓW
KLUB WŁÓCZĘGÓW SENIORÓW
KOMITET ZBLOKOWANYCH
ORGANIZACYJ KOBIET

Delegacja studentów Żydów u J. M. Rektora USB.

„Blokada" się skończyła. Podniecenie umysłów, które wywołała — mija, lecz Uniwersytet Stefana Batorego nadal nieczynny.

J. M. chcąc wznowić pracę naukową na uczelni, a nie chcąc dopuścić do dalszych wypadków zakłócających powagę i spokój rzetelnej pracy naukowej, wezwał wczoraj na konferencję delegację studentów — Żydów celem omówienia sytuacji, jaka się wytworzyła ostatnio na terenie uniwersyteckim w związku z żądaniami t. zw. „zablokowanych" studentów.

Na konferencji w której wziął również udział kurator Stowarzyszenia studentów — Żydów, prof. Syngalewicz omówiono sytuację, jaka się wytworzyła na uczelni i omawiano sposoby wyjścia.

W wyniku konferencji postanowiono zwołać dziś lub jutro posiedzenie przedstawicieli żydowskich **akademickich kół naukowych.**

Memoriał studentów Żydów

Studenci Żydzi złożyli J. M. Rektorowi memoriał, którego odpis dostarczony został naszej Redakcji z prośbą o zamieszczenie.

Do
Jego Magnificencji Pana Rektora USB.
w Wilnie.

My niżej podpisani Studenci Żydzi USB. nigdy nie zgodzimy się na pogwałcenie jakiegokolwiek bądź z przysługujących nam praw; ograniczenie bowiem naszej wolności osobistej, znajdujące swój wyraz nawet w wyznaczaniu nam w jakikolwiek bądź sposób osobnych miejsc na salach uniwersyteckich uważamy za sprzeczne z elementarnymi zasadami moralności i prawa.

Wszystkie żądania wysunięte przez młodzież endecką USB. są sprzeczne z obowiązującą w Polsce Ustawą Konstytucyjną, gwarantującą równość praw wszystkim obywatelom bez różnicy wyznania i narodowości.

Żądania te godzą w honor ludzki i narodowy studentów Żydów, zmierzając do uczynienia z nich obywateli drugiej klasy i zepchnięcia ich do „ghetta".

Żądania te nie reprezentują stanowiska całej polskiej młodzieży akademickiej, a jedynie części dążącej, przez burdy, ekscesy, napady na bezbronnych studentów, do wywoływania ze względów politycznych antagonizmów narodowych i rasowych.

Żądania te dążą do wprowadzenia w życie polskie obcych mu zasad rasizmu.

Reasumując powyższe, niżej podpisani studenci Żydzi USB. żądają:

1) Zabezpieczenia im wolności i swobody nauki.

2) Bezpieczeństwa osobistego.

3) Ukarania winnych wywołania ostatnich zajść na USB.

4) Bezwzględnego przestrzegania zasad równości w stosunku do wszystkich studentów USB.

Wilno, 23 listopada 1936 r.

Pod memoriałem niniejszym podpisało się 524 studentów Żydów.

Numer Konta PKO Wileńskiego Wojew. Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym w Wilnie jest 70.204. Wszelkie wpłaty wolne są od opłat pocztowych.

List do Redakcji

Szanowny Panie Redaktorze!

W związku ze wzmiankami jakie ukazały się w Jego poczytnym piśmie o zebraniu organizacji akademickiej w Kole Prawników w dniu 16 bm. wobec licznych zapytywań o stanowisku „Ligi" w tej sprawie uprzejmie prosimy o łaskawe zamieszczenie niniejszego wyjaśnienia.

Zarząd PAZZM „LIGA"
Oddział w Wilnie

W związku z umieszczeniem przeze mnie podpisu „Ligi" na rezolucji uchwalonej na zebraniu w lokalu Koła Prawników w dniu 16 listopada komunikuję, że stanowisko zajęte wówczas przeze mnie nie otrzymało aprobaty zarządu.

Wobec tego powyższy podpis podtrzymuję jako moją osobistą opinię i podaję do wiadomości, że jednocześnie zgłosiłem moją rezygnację z zajmowanego dotychczas stanowiska wiceprezesa „Ligi".

LECH SZELĄGOWSKI.

Zjazd Izby Rolniczej nie ukonstytuował się

W związku z wyznaczonym na wczoraj posiedzeniem nowoobranego Zarządu Wileńskiej Izby Rolniczej oczekiwane było dokonanie na tym posiedzeniu wyborów prezesa i wiceprezesa Izby.

Jak się dowiadujemy ze źródeł miarodajnych do ukonstytuowania prezydium Zarządu Izby nie doszło, wobec zaszłych trudności w osiągnięciu porozumienia. Dalsze prowadzenie pertraktacyj w toku posiedzenia stało się tym bardziej na razie nie aktualne, wobec zlożenia przez kilku radców mandatów członków Zarządu.

Do momentu dalszych rozstrzygnięć zgodnie ze statutem Izby kierownictwo sprawami Izby Rolniczej spoczywać będzie na dotychczasowym prezydium Izby.

Delegacja gminy żydowskiej u Wojewody

W tańcuchu wypadków, które zakłóciły normalne życie naszego miasta w ciągu ostatnich 10 dni, zaszedł jeszcze onegdajszy incydent na ul. Niemieckiej. Jak pisaliśmy wczoraj podczas rozpraszania tłumu na ul. Niemieckiej kilka osób zostało poturbowanych.

W związku z tym tegoż wieczoru odbyło się posiedzenie miejskich radnych Żydów wraz z członkami Zarządu Gminy. W wyniku posiedzenia postanowiono zwrócić się do p. Wojewody z żalaleniem, że policja ingerowała zbyt ostro

Wczoraj taka delegacja została przyjęta przez p. Wojewodę, który zapoznawszy się z przedstawioną skargą, zarządził przeprowadzenie dochodzenia. W lokalu gminy żydowskiej przy ul. Orzeszkowej odbywała się wczoraj rejestracja poszkodowanych.

CAŁKOWITY SPOKÓJ W MIEŚCIE.

Wczoraj w mieście zapanował całkowity spokój. Tym nie mniej wzmocniona służba patrolowa policji trwała nadal.

KURJER SPORTOWY

O pracach Ośrodka W. F.

mówi kpt. J. Pawłowicz

Narzekamy często, że w Wilnie brak jest imprez sportowych i że nie posiadamy wybitnych zawodników, którzy mogliby z honorem bronić barw naszego miasta. Narzekania są słuszne, bo wystarczy cofnąć się myślą wstecz, a przekonamy się, że od jakiegoś czasu rzeczywiście w Wilnie nie mieliśmy nic ciekawego. Najbliższa przyszłość też nam nic nie zapowiada, chyba, że sytuację ratować zaczną hokeiści i narciarze.

A jednak w sali Okręgowego Ośrodka WF. jest tłoczno. Wystarczy pójść w godzinach popołudniowych, by przekonać się naocznie o powodzeniu akcji propagandowej Ośrodka WF. Rozmawiamy z kom. kpt. Józefem Pawłowiczem.

Na wstępie pytanie — dlaczego nie wpuszczani są do Ośrodka żydzi?

Na stół wyrzucone zostały dwie

olbrzymie teczki.

Jedna dotyczy sprawy żydowskiej, a druga Mirynowskiego. Przerzucamy materiał pierwszej teczki. Są w niej odpisy memoriałów i cały materiał. Kpt. Pawłowicz wyjaśnia, że żydzi zajęli latem nieprzychylne stanowisko do sportu polskiego, że bojkotowali imprezy ogólnopolskie i że posiada obciążający materiał. Nie było więc innego wyjścia, jak zamknąć wejście klubom żydowskim do Ośrodka.

Ostateczny głos w tej sprawie mieć będzie PUWF. i PW.

Tyle byłoby co do głośnej sprawy żydowskiej, a teraz kwestia Mirynowskiego, która wiąże się bezpośrednio z prowadzeniem pracy bokserskiej przez AZS.

Mirynowski latem zgłosił się do Ośrodka z prośbą wydania zniżki kolejowej na kurs instruktorski. Ja, jako kierownik Ośrodka — mówi kpt. Pawłowicz zastrzegłem, iż zniżkę wydam, jeżeli Mirynowski podpisze zobowiązanie, że po skończonym kursie będzie pracować bezpłatnie, jako instruktor w Ośrodku. Mirynowski w sposób niegrzeczny odmówił podpisania deklaracji, a ja odmówiłem wystawienia zniżki. Mirynowski pojechał jednak do Warszawy. Został przyjęty przez PZB. i CIWF. na kurs i teraz ani PUWF. ani PZB. nie mają w stosunku do niego żadnych praw. Mirynowski jest płatnym instruktorem. Zadaję sobie pytanie **dlaczego państwo ma uczyć i karmić ludzi, którzy potem nie chcą pracować społecznie w sporcie.** Za niesubordynację zabroniłem Mirynowskiemu przychodzić do Ośrodka WF. Po stronie Mirynowskiego stanął AZS. i częściowo OZB. Stanowisko tych organizacyj dziwi mnie bardzo. Musimy przecież do sportu i do wszelkich kursów podchodzić z punktu widzenia interesów ogółu, ale nie jednostek.

Całą tę sprawę skierowałem do PUWF. i PZB. Dziwię się, że PZB. dotychczas nie raczyło wypowiedzieć się. Nie chcę przesądzać sprawy, ale wyczuwam, że nie zakończy się ona przyjemnie.

— Tak, to rzeczywiście niezbyt przyjemna sprawa. Że też my w sporcie zawsze musimy koniecznie mieć jakieś

przykrości i nieporozumienia.

Tematy tych dwóch spraw uważam na razie za wyczerpane. Może więc p. kpt. powie nam jaką frekwencją cieszy się sala gimnastyczna, bo tak jak widać, to ruch jest wielki.

O tak! Jeszcze nigdy nie było tylu zgłoszeń na salę, jak w tym roku. Sala wykorzystywana jest przez 15 godzin dziennie. Trenują następujące organizacje: WKS. Śmigły, AZS, Tow. Kult. Fiz. Kobiet, Elektrit, Wil. T. W., Strzelec, Ymka, Osadnicy, Harcerze, KSM, Gim. Piotra Skargi, Gim. Kupców i grupy Ośrodka WF.

Pewne nieporozumienie wynikło z „prawnikami", ale ja nie mogłem „Prawnikom" dać najlepszych godzin. Zrezygnowali więc oni z sali i na list nie odpowiedzieli, co uważam za rozwiązanie toczących się pertraktacyj.

— Interesuje nas jak się odbywają ćwiczenia?

W pierwszym rzędzie uwzględniane są gry sportowe i zaprawa przed sezonem zimowym. Pragnę zaznaczyć, że

warunki w sali są higieniczne.

Po każdym ćwiczeniu grupa może korzystać z gorących pryszniców.

— A teraz przerzućmy się na tematy ogólne. Dlaczego w Wilnie brak jest imprez sportowych, bo jeżeli powiada pan, że treningi cieszą się ogromnym powodzeniem, to dlaczego nie ma walczących?

To już nie moja wina. Organizowanie imprez należy do poszczególnych związków okręgowych i częściowo do klubów. A po drugie — sport w Wilnie idzie, że tak powiem w szerz. Chodzi nam

o pozyskanie mas

a nie jednostek. Przecież sekcja szermiercza WKS Śmigły ma 200 ćwiczących, bokserska koło 150 itp. Nie można więc mówić o zaniku sportu w Wilnie.

— Co będzie w najbliższej przyszłości?

Na plakacie są w dalszym ciągu kursy, no a potem przyjdzie sezon narciarski. O nartach można mówić szeroko. PUWF i PW postanowił z Wilna zrobić poważny ośrodek narciarstwa nizinnego. Wszystkie więc kursy i obozy skierowane będą do Wilna. Tu u nas będziemy więc mieli przez cały czas zimy ruch. Ma przyjechać trener zagraniczny. Jest również projekt sprowadzenia trenera krajowego. Słowem przed nami otwiera się szeroka perspektywa sportowa.

Ośrodek uruchomi również ślizgawkę dla niezamożnej młodzieży. Ślizgawka wylana zostanie placu Łukiskim, a na górze Bouffałowej będziemy **mieli tor saneczkowy.** Długość toru wyniesie przeszło 500 mtr. Będzie to nie lada atrakcja sportowa dla dzieci.

— A jak pracuje Miejski Komitet WF i PW? Trzeba przyznać, że komitet wziął się

energicznie do pracy.

Jest to wielką zasługą wiceprezydenta K. Grodzkiego, który postanowił teraz nawiązać stosunki sportowe z władzami szkolnymi. Chodzi nam o współpracę. Komitet zamierza przyjść młodzieży z pomocą przez danie: boisk sportowych, sprzętu i instruktorów. W ten sposób zakreślona akcja powinna w przyszłości wydać cenne owoce. Pracujemy z myślą o przyszłości.

— A może słów kilka o działaczach sportowych Wilna?

Mamy bardzo mało ludzi pracujących w sporcie. Ciągle wyczuwamy brak poważnych jednostek, które dla sportu mogły by oddać ogromne usługi. Pod tym względem sytuacja nieco poprawiła się. Pragnę wymienić tutaj

kilka nazwisk,

a więc: płk. Janicki, mjr. Mierzejewski, Wierzbicki, Paduch, Brancewicz i mjr. Perysty. Dobrze pracuje związek gier sportowych. Bardzo sumiennie przystąpili do unormowania pracy w związku pływackim. Tutaj niespożytym jest mjr Perysty. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że sport pływacki w przyszłym roku ruszy z miejsca. Doniosłą uchwałą jest to że wszyscy kajakowicze będą musieli mieć zaświadczenia, że umieją pływać. Cieszy mnie, że rozpoczęła się zgodna praca w związku narciarskim, po objęciu sterów przez płk. Janickiego.

Kpt. Pawłowicz spieszy na wykład.

Opuszczając Ośrodek WF zastanawiamy się nad szeregiem poruszanych tematów. Sport wileński dąży do umasowienia.. młodzież trenuje... brak jest imprez... wśród organizatorów są nowe nazwiska.. piękne plany narciarzy... czekać, trzeba, czekać zanim ta praca wydawać zacznie owoce... może za rok, za dwa, a może jeszcze dłużej. W każdym bądź razie Ośrodek pracuje i stara się łatać nie jedną dziurę, powstałą z przyczyn od niego nie zależnych.

Możemy ze swej strony powiedzieć jedno, że zawsze uznawaliśmy i uznawać będziemy pracę tych wszystkich, którzy mają jakiś program i ułożony plan, a

będziemy zwalczać

tych, którzy w sporcie coś robią albo dla siebie, albo dla zaspokojenia ambicji klubowej. Nic tak nie niszczy sportu jak fałszywa ambicja sportowa, przechodząca czasami aż do szowinizmu.

Dziś Ośrodek WF w Wilnie jest centrum życia sportowego. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że warunki pracy są bardzo ciężkie, ale dzięki zaradności kpt. Pawłowicza dało się usunąć niejedną przeszkodę techniczną. **J. N.**

Apelujemy do Ogniska K. P. W.

Zastraszającą wydaje się nam polityka kapitana sportowego Polskiego Zw. Hokejowego p. Sachsa, który z chwilą gdy stanął na czele życia sportowego zapomniał o swoich grzechach w stosunku do Wilna i zamiast wynagrodzić zło, zaczął jak gdyby tendencyjnie zapominać o Wilnie. Wczoraj wydrukowaliśmy szczegółowy plan oparty o program Sachsa i w planie tym nie znaleźliśmy niestety Wilna, a więc Wilno zostało znowu ominięte.

Przyjeżdżać będą drużyny do wszystkich miast Polski, ale nie do Wilna. Jesteśmy głęboko przekonani, że Ognisko KPW. wystąpi z odpowiednim listem do zarządu PZHL. i domagać się będzie uwzględnienia naszych sportowych dezyderatów.

Wilno jest przecież silnym ośrodkiem hokejowym. Mamy pierwszorzędną drużynę. Nie można pozwolić, żeby nas lekceważył związek hokejowy, który działa pod wpływem Sachsa.

Przed dwoma laty zwalczaliśmy Sachsa. Dziś stanowiska swego nie zmieniamy, bo pokazał on nam aż nadto wyraźnie swoje oblicze. Plany jego nie podobają nam się. Wilno powinno zdać sobie nareszcie sprawę z tego, że nie można stale chodzić na pasku jakiegoś pana Sachsa, który gasi sport hokejowy Wilna. Jeżeli Ognisko KPW. nie wypowie się w tej sprawie, to uważać będziemy, że Ognisko jest klubem na czele którego stoją ludzie, którym można dmuchać w kaszę.

Koncert Cl. Arrau

Recital fortepianowy C. Arrau, a więc wydarzenie niepowszednie nawet w bieżącym sezonie, obfitującym w liczne występy. Po odegraniu Preludium i Fugi z „Wohltemperiertes Klavier", nastąpiły przepiękne Wariacje Brahmsa oraz, ku uczczeniu Liszta, trzy utwory jego z dziedziny muzyki programowej, której najświetniejszym był Liszt przedstawicielem. Usłyszeliśmy wykonanie, sięgające szczytów sztuki pianistycznej.

Część druga koncertu przyniosła nam kilka utworów nowoczesnych, stwarzających przedziwne nastroje. W końcu dorzucona na żądanie usilnie domagających się bisów słuchaczy etiuda Des Liszta, taka znana a jednak nowa w tym ujęciu i „Moja pieszczotka" Chopina — Liszta (najmniej może przekonywująca) zakończyła recital znakomitego artysty, pozostawiając niezbyt licznie zebranych słuchaczy pod wrażeniem pięknej dobrej muzyki.

ZASTĘPCA

Zamiast łyżw... karty

Starostwo grodzkie śródmiejsko-warszawskie opieczętowało lokal „Warszawskiego Towarzystwa Łyżwiarskiego" przy ul. Szopena.

Opieczętowanie nastąpiło na skutek niewykazywania przez Towarzystwo działalności przewidzianej przez statut, a ograniczające się obecnie do prowadzenia lub wydzierżawienia ślizgawki i prowadzenia klubu karcianego.

Do uczestników ruchu niepodległościowego dawnej Młodzieży Narodowej (ZETU)

Z inicjatywy Związku Seniorów Organizacji Młodzieży Narodowej i ZPUD w 50 rocznicę założenia ZETU na ziemiach polskich odbędzie się w dniu 28 listopada zjazd uczestników ruchu niepodległościowego dawnego Związku Młodzieży Polskiej. Zadaniem zjazdu jest skupienie twórczych sił narodowych i wskazanie kierunku w którym iść należy. Wychowańcy naszego ruchu niepodległościowego mają obowiązek trwać i wzmagać zbiorowy wysiłek przy warsztacie narodowej pracy, stanąć do startu o niezrealizowane dotąd postulaty 1886 r. sprawiedliwość polityczną, narodową i społeczną.

Pięćdziesiąt lat pracy organizacyjnej przy stałym odmładzaniu nowych szeregów zastaje nas jako skupisko równie młodych jak dawniej. Nic z wiary naszej młodości nie odeszło do wspomnień, nie zostało zamglone przez zgubny kompromis ideowy i moralny. Na zjazd wzywamy nie tylko członków związku seniorów organizacji Młodzieży Narodowej i ZPMD., ale wszystkich byłych wychowańców ruchu i członków organizacji Młodzieży Narodowej Szkół Średnich trzech byłych zaborów, Towarzystwa Tomasza Zana, wychowańców „X", „Czerwonej Róży", „Przyszłość" (Petu), uczestników Grup Narodowych, Kolegów i Braci Zetowych, członków zjednoczenia Młodzieży Polskiej Zagranicą, warszawskiego „Znicza", samokształcenia „Kół Kołłątaja", Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej, „Wolnego Strzelca", „Drużyn Polowych", wolnej „Szkoły Wojskowej" „Polskiego Związku Wojskowego".

Niech przybędą ci najstarsi, co „rzecz o obronie czynnej i skarbie narodowym" pułkownika Jerza - Miłkowskiego przenieśli z wolnej ziemi szwajcarskiej na ziemie polskie, co walczyli tajną oświatą o duszę dziecka, młodzieńca i ludu, co prowadzili młodociane boje na Podlasiu, Chełmszczyźnie i Polesiu o język polski w religii, co zarzewie pracy patriotycznej nieśli w szeregi robotnicze i chłopskie, co podjęli i dziesięć lat walczyli nieugięcie ze szkołą rosyjską od 1905 roku, co pozór strajku szkolnego przenieśli w 1906 roku na zabór pruski, wreszcie ci, którzy działali dla odaustriaczenia szkoły polskiej w Galicji. Niech przybędą druhowie tajnego skautingu, żołnierze „Strzelca", „Wolnego Strzelca". „Drużyn Polowych", „Wolnej Szkoły Wojskowej" w Kijowie, Lublinie i Warszawie która współtworzyła jedyny Batalion Stolicy w Pierwszej Brygadzie do walki o niepodległość, niech przybędą nasi organizacyjni koledzy sławnych Pułków Pierwszej i Drugiej Brygady, formacji armii polskiej we Francji w 1918 roku, kol. organizacyjni z obrony Lwowa, powstań wielkopolskiego, sejneńskiego i śląskiego wreszcie z wojny polsko-rosyjskiej. Niech nie zapomną o zjeździe koledzy prawnicy plebiscytu Prus Wschodnich, Śląska, Cieszyna, „Straży Kresowej" na wschodzie i pracownicy na rzecz Polonii Zagranicznej, niech przybędą wreszcie i ci najmłodsi, którzy w świecie socjalnym Polski widzą jej odrodzenie.

Troską jednak zjazdu winna być przyszłość w imię danego hasła „dla Polski". Wierzymy, że treść ta, zawsze nowa, przyczyni się do wzmocnienia frontu walki o dobro Narodu, o potęgę duchową i materialną Rzeczypospolitej, o jak największy udział Polski w pochodzie cywilizacyjnym i społecznym ludzkości.

Protektorat nad zjazdem objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. Ignacy Mościcki.

W skład komitetu Honorowego wchodzą: Kurator Wiktor Ambroziewicz, prezes Jan Brzozowski, prezes Stanisław Bukowiecki, marszałek Jan Dąbski, profesor Gustaw Doboczyński, profesor Stanisław Dobrowolski, prof. dr. Alicja Dorabialska, ś. p. gen. dywizji Gustaw Dreszer, płk. Rudolf Dreszer, senator Bernard Chrzanowski, pułk. dypl. Kazimierz Glabisz, wojewoda dr. Michał Grażyński, prezes dr. Bronisław Hełczyński, dr. Henryk Jarczyk, radca Stanisław Janikowski, minister E. Kalinowski, profesor Jan Kucharzewski, wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski, kurator dr. Tadeusz Kupczyński, prezes Józef Korzuchowski, minister Tadeusz Lechnicki, Zdzisław Lechnicki, płk. Maksymilian Landau, generał brygady Włodzimierz Maksymowicz, Władysława Martynowiczówna, dr. Ignacy Nowak, Maria Nowicka, dr. Jan Offenberg, senator Piotr Olewiński, Mieczysław Paluch, gen. dywizji Stefan Pasławski, pułkownik dypl. Tadeusz Pełczyński, inżynier Przemysław Podgórski, minister Władysław Raczkiewicz, pułk. dypl. Jan Jagmin-Sadowski, minister Gustaw Simon, inż. Franciszek Skąpski, Zofia Sleinówna, kurator Józef Stypiński, dr. Antoni Wieniusz, dr. Maksymilian Wilimowski, Maria Wocalewska, płk. dyplomowany Tadeusz Zieleniewski.

Wieści i obrazki z kraju

Bagno nie było inscenizowane

Z Szarkowszczyzny otrzymaliśmy list, będący odpowiedzią na napaść na nasze pismo w „Dzienniku Kresowym". Widocznie komuś b. zależało na obronie błota w Szarkowszczyźnie. (Red.).

DO PANA REDAKTORA „KURJERA WILEŃSKIEGO" w WILNIE.

Z powodu ukazania się bezsensownego artykułu p. Władysława Mazura, uprzejmie zawiadamiam Pana Redaktora:

1) fotografia z koniem była robiona dokład nie dn. 22 kwietnia 1936 r. Nie było żadnej inscenizacji — wręcz przeciwnie; póki fotograf zamieszkały na rogu ulicy przybył i ustawił aparat minął najkrytyczniejszy moment bo koń już trochę się przypodniósł. Żałujemy dziś że nie zrobiliśmy drugiego zdjęcia, kiedy konia przy pomocy drągów po wyprzężeniu wyciągano. Zdarzył się wypadek dlatego, że kupiec ten przybył do Szarkowszczyzny na targ z Jod czy też Głębokiego i tajemnic ul. Aptekarskiej nie znał. Nasi kupcy jeżdżą tędy tylko zimą albo b. suchym latem. Za cały ładunek było na wozie dwoje cieląt;

2) fotografie padłego konia, bajora na placu rynkowym w jego sąsiedztwie z ul. Aptekarską, studni w rynku — były robione dn. 24 października 1936 roku. Bajoro to nawet latem nie wysycha.

Wiadro zawieszone, o czym pisałem do Redakcji w artykuliku p. t. Podziękowanie z Szarkowszczyzny, a koń jeszcze w dniu dzisiejszym t. j. 20 listopada leży.

3) Grono mieszkańców m-ka Szarkowszczyzna złożyło petycję w sprawie brukowania i osuszenia ul. Aptekarskiej do P. Starosty Powiatowego, załączając fotografię z topiącym się koniem, jeszcze w maju **b. r. t. j. 1936.**

4) Studnię bez wiadra przedstawiłem osobiście P. Insp. Wldz. Zdrowia Publ. Wojew. Wileńskiego p. d-rowi Turuto i p. lek. pow. d-rowi Zasztowtowi w obecności miejscowego lekarza rejonowego d-ra M. Gewira oraz wójta Fiałkowskiego dnia 23 października br. **t. j. 1936.** A na drugi dzień były zrobione przesłane przeze mnie Kurierowi fotografie. W tymże dniu 23.X. 36 meldowałem wspomnianemu p. Inspektorowi o zdechłym koniu, leżącym o 170 kroków od Gminy. Koń padł w sierpniu na co mamy dowody, i Gmina była o tym powiadomiona.

Uprzejmie zapytuję czy Kurier ma zamiar wystąpić w tej sprawie od siebie, czy też wolałby otrzymać artykuł od nas.

Szarkowszczyzna.

Józef Wieliczko.

Fakt, że fotografie były robione w datach w tym piśmie podanych, oraz bez specjalnej inscenizacji, jako zamieszkali w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca wypadku i jako niejednokrotni świadkowie podobnych wypadków stwierdzamy.

Podpis nieczytelny nauczyciel.

Prof. dr. med. D. Krzyżanowsko, zam. róg placu rynkowego i ul. Aptekarskiej w Szarkowszczyźnie.

Ogólnopolski zjazd delegatów Związków Młodej Wsi



W dniach 22 i 23 bm. odbył się w Warszawie pierwszy ogólnopolski zjazd delegatów wojewódzkich Związków Młodej Wsi. W zjeździe, który obradował przy udziale 500 delegatów, uczestniczył minister Rolnictwa Juliusz Poniatowski, który wygłosił przemówienie, poświęcone roli i zadaniom młodzieży wiejskiej w państwie. Należy podkreślić, że Wojewódzkie Związki Młodej Wsi jednoczą na terenie całej Rzeczypospolitej 160,000 członków, zrzeszonych w 6000 kołach. Zdjęcie nasze przedstawia widok ogólny plenarnych obrad.

Mołodeczno

— **ODSŁONIĘCIE POMNIKA.** W dniu 23 bm. w Rakowie odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie Pomnika Poległych za Ojczyznę przy licznie zgromadzonej ludności miejscowej i okolicznych osiedli, a nawet i dalszych, z terenu gminy rakowskiej oraz miejscowych organizacyj społecznych i poszczególnych delegacji z powiatu.

O godz. 11 w kościele parafialnym odbyło się nabożeństwo, a następnie poświęcenie. Odsłonięcia Pomnika dokonał starosta mołodeczański, który bezpośrednio po odsłonięciu wraz z przedstawicielami wojska (KOP.) przyjął defiladę oddziałów KOP., organizacyj społecznych, PW i in.

Pomnik jest pięknym dorobkiem społeczeństwa rakowskiego, które w zrozumieniu i uznaniu wielkich zasług bojowników o wolność uczciło w ten sposób pamięć o nich na długie lata.

Pomnik w formie krzyża z kamienia ciosanego wywiera imponujące wrażenie. Nadmienić należy, iż wykonano go miejscowymi siłami.

— **POŚWIĘCENIE GMACHU SZKOŁY.** W dniu 22 listopada 1936 r. we wsi Łoszanach, gm. bienickiej, powiatu mołodeczańskiego odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie nowowybudowanego gmachu szkoły powszechnej. Poświęcenia dokonał ks. Smorzewski, proboszcz z Bienicy w asyście ks. prefekta z Łoska. W uroczystości wzięli udział: wicestarosta powiatowy mołodeczański p. Stanisław Ilczuk, podinspektor szkolny z Wilejki p. Chimiczewski oraz licznie zebrane miejscowe społeczeństwo.

Po dokonanym poświęceniu przemówił do obecnych p. wicestarosta Ilczuk, podkreślając znaczenie nowowybudowanej szkoły oraz miejscowy obywatel p. Markowski, który od zarania niepodległości starał się o polską szkołę w Łoszanach i przy budowie jej położył wielkie zasługi. Uroczystość została urozmaicona deklamacjami i śpiewem dzieci oraz inscenizacją niektórych piosenek. Na zakończenie odbyła się wspólna fotografia. W uroczystościach wziął również udział oddział Związku Rezerwistów w Łoszanach.

S. S. N.

Głębokie

— **DLA ROLNICTWA.** Celem zrealizowania planu prac nad podniesieniem rolnictwa na terenie powiatu dziśnieńskiego został ustalony przez OTO. i KR. w Głębokiem projekt preliminarza budżetowego w sumie zł. 65420. Sumy będą rozdzielone na poszczególne gminy w zależności od ilości rozmieszczonych komórek organizacyjnych OTO. i KR.

— **STANIE NOWY GMACH SĄDU?** Sąd Grodzki w Głębokiem wystąpił z prośbą do władz przełożonych o poczynienie starań wybudowania gmachu sądu, ponieważ obecna siedziba nie odpowiada wymogom, wskutek szczupłego pomieszczenia.

— **OBFITY ŚNIEG.** Po trwającej w ciągu kilku dni mroźnej pogodzie o temperaturze wahającej się do 12 stopni mrozu spadły na terenie powiatu obfite śniegi. Wskutek mrozu jeziora pokryły się taflą lodową.

Brak paszy na Ziemiach Północno-Wschodnich

Wskutek bardzo upalnego lata oraz katastrofalnie małej ilości opadów w północnej Wileńszczyźnie, odczuwać się tam daje dotkliwy brak paszy dla bydła. Należy przyjść z pomocą tej biednej dzielnicy, ułatwiając dowóz paszy z województw centralnych i zachodnich przez obniżenie taryf kolejowych normalnych i wąskotorowych.

Brasław

— ZAKOŃCZENIE KURSU PRZODOWNIKÓW ROLNICZYCH. W Opsie został zakończony 10-dniowy kurs dla przodowników przysposobienia rolniczego z terenu powiatu brasławskiego. Ukończyło kurs 37 przodowników i 16 przodowniczek, którzy w roku przyszłym poprowadzą pracę przysposobienia rolniczego w swoich środowiskach.

Kozłowszczyzna

DLA BEZROBOTNYCH I NA F. O. N. Odpowiadając na apel władz centralnych o niesieniu pomocy zimowej dla bezrobotnych i o dozbrojeniu się, — strzelcy oddziału Z. S. Kozłowszczyzna urządzili w dniu 22.XI. 1936 r. w sali strzeleckiej w Kozłowszczyźnie przedstawienie i zabawę taneczną i przeznaczyli dochód: 50% na pomoc zimową dla bezrobotnych: 50% na F. O. N. Odegrany został skecz w „Kancelarii P. K. U." K. Brzeskiego. Chociaż w rejonie gminy odbywały się w tym dniu aż trzy zabawy oficjalne, prócz strzeleckiej i mnóstwo prywatnych, ze względu na ostatnią niedzielę przed adwentową, gości przybyła nadspodziewana ilość.

Przedstawienie podobało się wszystkim, a huraganom śmiechu w czasie akcji nie było końca. Bilety w cenie od 25 do 99 gr. Ciężkie czasy panują i u nas to też i bilety były kupowane przeważnie dwudziestopięciogroszowe.

Dochód wyniósł 18 zł 80 gr i suma ta została wpłacona dnia 23 b. m. do gminnych komitetów w Kozłowszczyźnie pomocy zimowej — 9,40 zł za pokwitowaniem Nr. 3 i F. O. N. — 9,40 zł za dowodem wpłaty Nr. 2624.

A. Dziewałtowski.

Mosarz

— **WIECZÓR SZKOLNY.** Dnia 22 bm. odbył się w Mosarzu „Wieczór szkolny", na program którego złożyło się przedstawienie dziatwy szkolnej, koncert chóru szkolnego i zabawa taneczna. Całość imprezy pozostawiła miłe wrażenie licznie zgromadzonej publiczności.

Sztuczka Marii Reuttówny w opracowaniu p. Marii Pleszkanowej była wystawiona bez zarzutu. Ponad dobry poziom gry młodocianych aktorów wybijała się ucz. III kl. Lidka Bołtówna, która świetną dykcją i wczuciem się w treść sztuki, wykazała — zresztą już nie raz pierwszy — zarodki talentu.

Koncert chóru szkolnego, który odśpiewał czternaście utworów w układzie 2, 3 i 4 głosowym — porwał widownię, która szczerymi oklaskami wymusiła bisowanie parę najpiękniejszych piosenek. Szczególnie podobały się publiczności piosenki z gestami i te, które wykonała solo ucz. klasy V Alinka Girstunówna, przy akompaniamencie całego chóru. Chórem dyrygował p. Łubniewski.

Po występach chóru nastąpiły tańce, które przeciągnęły się do godziny czwartej rano.

Zaznaczyć należy, że imprezy urządzane przez szkołę cieszą się w Mosarzu specjalnym powodzeniem; żałować tylko należy, że sala domu ludowego w tym stanie, jakim się obecnie znajduje, nie odpowiada całkiem swemu przeznaczeniu.

Dochód netto w sumie przeszło 30 złotych przeznaczono na dekorację sal nowowybudowanej szkoły.

Sar

Święciany

— **ZJAZD WYCHOWANKÓW SZKÓŁ GOSPODARSTWA WIEJSKIEGO.** Dnia 22 bm. w szkole rolniczej w Święcianach odbył się zjazd koła wychowanek i wychowanków szkół gospodarstwa wiejskiego. W zjeździe wzięli udział przedstawiciele władz i organizacyj rolniczych oraz liczne b. wychowanki istniejącej szkoły rolniczej żeńskiej i b. wychowankowie nieistniejącej już szkoły męskiej w Święcianach. Omówiono sprawy organizacyjne i aktualne zagadnienia rolne wsi święciańskiej. Władze koła złożyły sprawozdanie za rok ubiegły, a poszczególni członkowie omówili swą działalność w rodzinnych wsiach. Po dłuższym referacie na temat „Uniwersytety wiejskie" i dyskusji dokonano wyboru nowych władz.

— **ZAMKNĄŁ DROGĘ PUBLICZNĄ... Mieszkaniec zaścianka Stracza Józef Piotrowski celem zamknięcia publicznej drogi gminnej z Podkościółka do Straczy przekopał na odcinku 1 km. osiem rowów w poprzek drogi, biegnącej między jego gruntami. U wylotów zamkniętej drogi postawił tablice z napisami, wskazującymi kierunek objazdu. Na skutek skarg ludności i władz gminnych Piotrowski został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Piotrowskiego skazano na 50 zł. grzywny lub dwa tygodnie aresztu i naprawienie szkody publicznej.**

— **POŻARY. W nocy 23 bm. we wsi Rynkuny, gm. święciańskiej, spalił się dom mieszkalny i chlew (pod jednym dachem) oraz sprzęty domowe, krowa i świnia Heleny Garbockiej.**

Zachodzi podejrzenie, że pożar powstał wskutek podpalenia. Dochodzenie trwa.

W dniu 22 bm. około godz. 11 min. 30 we wsi Adawiszki, gm. święciańskiej, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem podczas suszenia lnu spłonęła łaźnia Wiktora Kojruka. Straty wynoszą zł. 250.

Nowo-Wilejka

— **POBICIE RABINA. W dniu 23 bm. Ellekun Landman, rabin, zameldował, że w tymże dniu o godz. 11,46 przechodząc ul. Połocką w Nowej Wilejce został uderzony ręką w klatkę piersiową przez jakiegoś osobnika. Na podstawie podanego przez rabina rysopisu zatrzymano Stanisława Jachimowicza, mieszkańca wsi Wiktoryszki, gm. miekuńskiej, z zawodu stolarza, w którym Landman rozpoznał sprawcę. Pobicie rabina zostało dokonane z zemsty, gdyż Landman — jak twierdzi Jachimowicz — nie zapłacił mu za kupiony u niego 1 m. drzewa. Po przesłuchaniu Jachimowicza zwolniono.**

Troki

— **ZEBRANIE T-WA PRZECIWGRUŹLICZEGO.** W niedzielę 22 bm. odbyło się w Trokach przy obecności 93 osób pierwsze walne zebranie Wileńsko-Trockiego T-wa Przeciwgruźliczego, znanego już ze swego bogatego, choć krótkiego istnienia.

Jak wiadomo, hasłem T-wa jest walka z gruźlicą na wsi, najważniejszym dorobkiem — pierwsza w Polsce poradnia ruchoma, rentgen na samochodzie, udostępniająca badanie i leczenie gruźliczo-chorych we wsiach i miasteczkach. Nowością w organizacji jest oparcie swej pracy na zainteresowaniu najszerszych warstw i wciągnięciu ludności wiejskiej do akcji walki z gruźlicą. Wysiłki czynione w tym kierunku najlepiej ilustrują cyfry: w przeciągu kilku miesięcy wygłoszono 65 pogadanek i odczytów, do chwili obecnej T-wo liczy 3500 członków, ilość członków stale wzrasta.

Na terenie powiatu wileńsko-trockiego patronuje akcji przeciwgruźliczej gen. Lucjan Żeligowski, którego wybór na prezesa przyjęty został wyrazami szczerej radości przez wszystkich zebranych. Poza tym w skład Zarządu weszli: dr. Wł. Leśniewski, ks. P. Wasiucionek, dr. St eczko oraz P. Baran, kierownik szkoły w Trokach. Komisję Rewizyjną stanowią: ks. prof. P. Chlebowicz, dr. Krasnych i Z. Ławiński. Wszyscy zostali wybrani przez aklamację.

Oświata pozaszkolna w Postawach

Mimo nadal ograniczonych kredytów, stan pracy oświaty pozaszkolnej w powiecie postawskim czyni stałe znaczne postępy. Zawdzięczać to przede wszystkim należy ofiarnej i bezinteresownej pracy nauczycielstwa oraz pewnej pomocy finansowej ze strony Kuratorium Wileńskiego Okr. Szkolnego.

Podstawowymi formami oświaty pozaszkolnej są: bibliotekarstwo i czytelnictwo, konkursy dobrego czytania, prace świetlicowe, zespoły teatralne i chóralne, akcja odczytowa oraz kursy samokształceniowe. Jak wynika z opracowanego przez Powiatowy Związek Komunalny sprawozdania za rok 1935/36 na terenie powiatu istniało 7 bibliotek gminnych o łącznej ilości 3.000 tomów oraz 18 bibliotek ruchomych liczących 1.400 tomów. Celem planowego ujęcia akcji systematycznego kształcenia i wykorzystywania książki do pracy samokształceniowej i wychowawczej, organizowane były konkursy dobrego czytania. Do konkursów stanęło 16 zespołów.

Specjalną rolę w dziedzinie oświaty pozaszkolnej odgrywają prace świetlicowe. Na terenie powiatu istnieje ogółem 109 świetlic skupiających znaczną ilość młodzieży i dorosłych. Ta forma oświaty daje możność bezpośredniego oddziaływania na większe masy i cieszy się dużym powodzeniem. Jednie brak odpowiednich lokali nie pozwala na postawienie istniejących świetlic na wysokim poziomie i zakładanie nowych.

Zespołów teatralnych doraźnych było 52, stałych — 9; dały one 336 przedstawień.

Celem przygotowania większej ilości starszej młodzieży do prowadzenia pracy społeczno - gospodarczej na wsi, organizowane są społeczne kursy samokształceniowe. Kursy te są prowadzone systemem internatowym, co umożliwia osiągnięcie lepszych wyników.

Powrót robotników z Łotwy

Do dnia 23 bm. przez stację graniczną Turmont wróciło z Łotwy 6,153 robotników rolnych pracujących na Łotwie sezonowo.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państw. w Wilnie przyczynia się do elektryfikacji Ziem Wschodnich

Współczesnym sprawdzianem kultury i cywilizacji państwa jest nie tylko sztuka i nauka, ale i też gęstość sieci kolejowej oraz ilość produkcji i zużycia elektryczności. Pod względem zużycia elektryczności zajmujemy w statystyce wszechświatowej jedno z dalszych miejsc.

W ostatnich latach szczególnie na Ziemiach Wschodnich zużycie elektryczności stale wzrasta, co przyczyni się wybitnie do podwyższenia naszej lokaty w statystyce wszechświatowej. Dopomagają temu Polskie Koleje Państwowe, wkładając wielkie inwestycje w elektryfikację tych Ziem i to w miejscowościach najwięcej zaniedbanych pod względem kultury.

W chwili obecnej na terenie Dyrekcji Okręgowej K. P. w Wilnie czynnych jest 15 elektrowni kolejowych, z czego w województwie wileńskim — 4, w białostockim — 3, w poleskim — 4 i w nowogródzkim — 4. Według danych statystycznych elektrownie te w 1935 r. wyprodukowały 3.700.000 jednostek energii elektrycznej, t. j. około 300.000 więcej niż w r. 1934. Z energii tej zużyto na oświetlenie 1.802.033 kw. (w porównaniu z r. 1934 wzrost o 118.033 kw.) w tym na bezpłatne oświetlenie ulic — 170.698 kw. (wzrost o 7.979 kw.) na napęd — 10,762,237 kw. (wzrost o 86.589 kw.) Na wyprodukowanie tej ilości energii elektrycznej P. K. P. wydatkowało w r 1935 około 1 miliona pięćset dysięcy złotych (w stosunku do r. 1934 około 200 tys. złotych więcej), za odsprzedaż zaś tej energii wpłynęło do kas PKP 1 miljon siedemset tysięcy złotych (w stosunku do r. 1934 o 200 tys. złotych więcej). Zysk ten w bieżącym roku zużyto całkowicie na dalsze inwestycje. W tegorocznym sezonie inwestycyjnym wybudowano dwie nowe elektrownie w Ossowcu i Królewszczyźnie, powiększono w szeregu elektrowni ogól ną moc wytwórczą przez wprowadzenie silniejszych zespołów lokomobilowych, wybudowano około 50 km. linii wysokiego napięcia i sieć rozdzielczą na stacji Porzecze, oraz zapoczątkowano budowę nowej elektrowni w Porzeczu itp.

Plan robót na rok 1937 przewiduje między innymi: budowę linii wysokiego napięcia z Mołodeczna przez Wilejkę, Kurzeniec, Krzywicze do Budsławia (budowa już rozpoczęta), zelektryfikowanie Rudziszek i Karaciszek k. Trok, oraz dalsze rozszerzenie linij wysokiego napięcia prawie we wszystkich elektrowniach kolejowych.

4-ty Ogólnopolski Zjazd do walki z nowotworami w Wilnie

4-ty Ogólnopolski Zjazd do walki z nowotworami odbędzie się w Wilnie w dniach 6, 7 i 8 grudnia rb. pod protektoratem pana ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i pana ministra Opieki Społecznej. Na zjazd bardzo liczny wpłynęło przeszło 60 referatów z dziedziny walki społecznej z nowotworami, sekcji klinicznej i z dziedziny leczniczej. W zjeździe wezmą udział także niektórzy uczeni zagraniczni, którzy wygłoszą referaty. Na zjeździe tym ma dojść do skutku organizacja Ogólnopolskiej Ligi Walki z Rakiem mającej za zadanie unormowanie i wznożenie pracy w tym kierunku w całej Polsce.

Komitet organizacyjny zjazdu wystarał się o ulgowy przejazd w wysokości 50 proc. zniżki w drodze powrotnej oraz o ulgi mieszkaniowe w hotelach, jednak tylko przy wcześniejszych zgłoszeniach do komitetu zjazdu, ze względu na konieczność zapewnienia miejsc.

Dnia 7 grudnia p. wojewoda wileński wyda raut dla uczestników zjazdu.

Praca dla Ziem Wschodnich to nie dobroczynność a zaszczytny obowiązek

Obowiązkiem każdego zdrowo myślącego obywatela jest współpraca nad rozwojem kulturalnym i gospodarczym ostatniej połaci naszego kraju, zwanej Ziemiami Wschodniemi, dotychczas tak bardzo zaniedbanego i tak bardzo potrzebującego pomocy i opieki. Czas już najwyższy zerwać z podziałem Polski na dwie kategorie — uprzywilejowaną A i opuszczoną B.

Wychodząc z tego założenia Walny Zjazd Towarzystwa Rozwoju Ziem Wschodnich odbyty w dniu 11 październik rb. pod przewodnictwem Marszałka Senatu A. Prystora ustalił następujące wytyczne dla swych członków, pracujących na wschodzie i w centrum kraju:

1) Praca dla Ziem Wschodnich nie jest dobroczynnością a zaszczytnym obowiązkiem.

2) Ziemie Wschodnie należy poznać gruntownie, utrzymując z nimi łączność duchową i kulturalną.

Najwięcej podpaleń na Wołyniu

Z ogólnej liczby 839 podpaleń, zanotowanych przez kroniki policyjne w całej Polsce w III kwartale rb., największa liczba podpaleń, mianowicie 128, przypada na województwo wołyńskie. W województwie stanisławowskim zanotowano 109 podpaleń, w poleskim 86, w lwowskim 76, w białostockim 55, w warszawskim 49, w lubelskim 46, w krakowskim 45, w tarnopolskim 41, w łódzkim i kieleckim po 39, w poznańskim 36, w nowogródzkim 34, w pomorskim 21, w śląskim 20, w wileńskim 12, oraz w m. st. Warszawie 3 podpalenia.

Nowy dyrektor Izby Rzemieślniczej w Wilnie

Do Wilna przybył i objął z dniem wczorajszym urzędowanie dyrektor Izby Rzemieślniczej p. Niemiec, pełniący ostatnio obowiązki dyrektora Izby Rzemieślniczej w Poznaniu.

Dotychczasowy dyrektor Izby Rzemieślniczej p. Młynarczyk został referendarzem w Izbie Skarbowej.

Tabela loterii z dnia 23 listopada

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

100.000 Zł na nry: 37590 54313.
50.000 Zł na nr: 94845.
5.000 Zł na nry: 13065 54373.
2.000 Zł na nry: 93455 179362
1.000 Zł na nry: 66622 114228 129307 162534 171750
500 Zł na nry: 14326 17975 32380 43297 80137 107402 120375 129468 178316 186285 187305
400 Zł na nry: 41441 55255 69798 93870 94312 100286 102956 147448 188316
250 Zł na nry: 2861 6641 33398 40285 43945 47729 63099 69508 70450 71158 89776 125039 142004 142174 177721 187658 192984
200 Zł na nry: 9017 10189 13112 23284 31393 36655 37452 46727 55363 59100 59553 69168 87551 97114 99125 102889 103671 114957 116397 118115 118536 119852 120804 125126 135021 141401 146242 150294 151565 161784 176661 177252 178110 181755 181884 186857 191265 191840

Wygrane po 150 zł.

479 598 994 1032 2004 560 913 3290 408 625 42 4083 140 333 879 957 5696 6791 7244 373 988 8233 9612
10845 11785 916 12627 13738 14147 423 521 66 85 696 850 15147 16545 853 954 17060 139 298 859 18595 820 65 907 18 19598 882
20482 554 789 21363 628 710 68 993 22223 559 718 23849 24179 833 85 25419 792 26207 10 726 863 27472 28551 85 623 29375 431 35
30060 31168 451 67 704 993 32061 511 33059 297 544 746 862 34747 35304 901 36538
38138 59 528 88 766 39117 205 24 733
40348 835 41196 42108 51 391 410 36 522 43057 732 807 44479 626 45144 330 546 66 629 743 46189 286 468 743 47050 237 363 780 49853
50044 101 862 52928 53042 95 54499 614 44 55938 57105 974 58716 922 59727
61486 591 630 877 99 62037 806 63112 695 64567 65060 274 900 66026 841 67327 68228 750 69147 169 243
70027 248 522 71104 393 436 730 72005 397 768 74026 454 695 734 935 75325 498
76188 77054 78125 71 303 634 728 843 79646.
80047 255 727 81484 82022 37 388 487 83149 301 713 923 85491 548 95 631 86158 87048 322 546 88552 660 809 47 89110 335 860 912.
91148 485 786 985 92381 976 93433 537 714 815 950 94615 789 95266 594 96391 505 97850 98222 99984.
100370 633 41 808 101308 945 102402 103054 284 786 104058 230 84 106219 596 969 989 107088 583 108103 52 401 877 109096 974
110561 632 921 111373 750 112516 866 113178 416 97 696
114882 115129 425 756 944 96 117703 836 118137 119228 477 531 45 79 647 720
120078 381 981 121092 30 539 605 790 122018 170 123217 484 82 584 124246 503 125857 127170 228 385 514 625 738 128436 989 129037 355 823
130655 131382 133204 24 505 17 99 134399 998 135480 944 136086 300 440 679 137302 738 138310 456 543 812 139226 409 773 81 995
140075 141251 143167 463 144190 205 587 644 772 145467 146024 325 545 147282 148133 36 238 594 638 734 937 149271 329 479 581 620
150657 151035 312 461 913
152157 462 656 153932 154063 219 155539 156018 99 393 545 92 157412 69 158354 580 674 714 899 969 159601 45
160886 161608 162058 781 84 163352 474 808 164002 165516 628 736 166146 220 80 167125 379 168371 93 669 811 169479 789 969 174059 135 329 476 99 610 175031 166 495 176016 148 276 356 90 93 417 534
170706 43 171228 172115 459 173278 599 969 174059 135 329 476 99 610 175031 166 495 176016 148 273 356 90 9 417 534 665 753 177227 456 683 809 79 178065 114 35 236 887 179308 44
180513 65 181007 407 722 975 182045 251 183027 222 184004 253 407 84 185271 93
186114 772 814 918 187401 680 188100 291 971 189070
190111 21 208 68 91 874 948 60 191060 325 745 192856 193012 37 534 706 194124 721 42

Wygrane po 50 zł.

323 43 1797 867 929 59 2016 231 45 584 664 718 920 3066 157 291 4053 101 793 853 76 912 5062 284 581 727 833 927 6033 91 520 842 7031 105 837 8181 354 9369 626
10195 11114 442 594 966 12615 854 55 13319 585 14061 107 232 550 73 688 91 917 16351 805 931 17132 529 811 949 80 18089 198 427 42 19266 549 766
20701 847 21507 969 22415 527 641 857 23099 209 306 97 658 24562 832 74 25726 86 856 999 26062 388 569 759 27557 978 28102 15 370 408 504 14 88 795 812 928 29242 397 406 607 765 986
30115 918 31643 32007 547 73 33231 895 34065 136 360 812 35182 36455 656 37073 215 45
38338 39044 326 512 75 679
40066 247 401 950 41222 709 841 42174 300 35 43 479 769 44089 447 590 45145 67 240 658 46279 551 654 902 47324 455 729 94 49119 772
50496 690 766 853 977 88 52 51151 218 680 835 52005 813 53028 453 512 689 747 807 20 54243 55744 64 56072 80 554 722 57026 793 905 58058 129 879 59117 203 96 540 947
60179 828 61108 629 737 74 62121 22 72 280 570 678 63045 275 332 33 493 64439 759 65057 487 511 66541 601 919 20 67245 318 68539 69147 204 607 83 710.
70069 736 979 71044 45 584 747 72088 624 751 73044 93 451 606 718 942 74316 895 75178 256
76128 50 4 210 28 650 755 874 8 77430 573 4 78112 25 234 337 565 773 879 79050 112 367 91 726
80417 679 835 81426 790 82113 848 83007 50 347 507 911 90 84145 862 973 85011 520 642 91 776 86104 270 98 370 526 60 605 953 87254 88883 920 89015 144 264 71 841 934
90194 316 443 91061 201 951 92127 229 747 98 93281 383 94357 71 680 95380 96919 27 97317 945 98165 99065 527 92 750 825 44 75 903 41
100363 78 850 863 998 101057 103 367 466 551 936 102130 247 346 474 650 103303 723 67 955 104003 970 105119 983 106222 707 107095 8 432 5 769 889 994 108511 953 109004 46 82 304
110041 402 111808 40 112153 201 113561 95 673 815 22 930
114394 577 94 600 115219 390 116524 612 117027 170 665 953 118039 100 253 369 96 878 119483 616 989
120014 443 121398 647 122120 420 637 84 729 123378 400 71 569 677 91 124115 346 650 986 125140 287 804 126313 609 740 927 127208 29 80 477 516 767 128124 832 566 129241 307 647
130150 519 851 958 131089 311 837 48 811 132201 94 369 479 133161 213 802 134708 135013 335 528 758 136176 891 137260 619 138047 254 63 398 780 853 139066 86 151
140356 474 77 029 141122 226 540 142097 200 702 73 885 143775 145090 267 359 665 833 146364 721 147344 800 148931 435 43 549 074 149085 318 688 970
150001 161 626 71 745 50 77 151116 82 312 416 692
152296 153022 348 666 968 78 93 154039 131 400 745 877 155656 75 845 994 157014 114 230 679 893 976 158074 80 168 83 423 699 983 159255 375 714 824
160136 230 693 161084 104 277 577 946 162343 454 676 734 891 906 163469 98 164175 466 81 643 944 165039 355 610 960 166279 665 89 784 167659 765 907 168028 85 300 29 37 510 169162 620 740 52 55
170087 229 400 36 855 171592 911 172955 173134 273 486 531 605 20 174069 250 746 908 68 175479 94 827 176027 609 177141 445 804 32 43 999 42 178088 184 405 179232 480
180616 81 849 181592 724 182475 519 706 539 183667 184261 663 771 185040 408 79 521 665 99 186469 534 187135 757 68 859 67 188296 502 652 809 55 189282 364 493 637 777
190021 192 661 191062 151 347 192404 193184 605 908 27 194160 237

III ciągnienie

Wygrane po 50 zł.

548 1350 879 2435 3379 736 4069 5081 533 922 6201 95 624 814 7608 999 8056 9535 808
1004 11183 304 840 12017 629 1320 361 15345 400 16099 157 942 17074 81 959 18366 556
20921 6 99 21933 46 23518 961 24669 25202 26132 78 326 685 740 27280 931 28048 321 29251 494 628
31341 548 32239 33072 360 857 36221 979 98 37181 355 38382 768 88 929 39386 926
40177 819 41619 42977 43172 936 46793 47389 774 963 48561 685 741 933 49596 166
50435 53113 216 93 413 54185 417 42 55594 886 56306 57219 325 549 58134 287 59998 60071 61933 63051 64265 73 367 492 745 90 65526 66033 896 67854 68057 159 69077 449
70764 71583 735 73401 75877 76230 7 402 983 78027 455 521 718 79153 232 342 724 934 56
80095 118 290 488 81434 270 8419 86928 87026 258 88426 558 756 975 89437
90002 671 859 91434 997 92359 702 94231 95458 677 709 863 937 96744 8 97529 98966 99072 132
100897 101034 302 722 102086 572 103321 838 104548 985 105243 631 736 106795 107141 108585 986 109142 301 759
110416 513 625 810 111013 927 113019
114197 434 55 985 115635 116869 117879 118923 93
120059 121184 348 675 989 122436 51 609 124499 979 125266 635 126604 844 127390 922 128121 788 129604 786
130576 131734 133242 520 134044 171 700 135070 721 136549 137082 138351 560 781 139301 426
140061 141092 144 962 65 143113 146800 148476 830 149068 114 458 673
150703 822 151384 928 152805 154874 156065 494 158617 159129 775
160083 162134 782 164044 625 165720 166167 281 302 167063 168471 580 897 169084
170206 11 171535 172104 175251 724 816 176242 371 177096 97 577 178129 889
181063 538 182753 838 183276 710 48 185018 52 982 186878 187487 973 188131 535 676 189065 413
191051 447 192302 582 722 193050 228 843 194116 39

Wygrane po 150 zł.

124 822 1272 408 3426 5483 803 6540 8162 246
13121 865 14129 15734 803 16145 5 251 405 17373 18046 323 19605
21105 640 25326 26483 900 27736 961 86 28024
30293 32328 33585 34063 35522 37936 38768 39082
41233 42486 43969 45538 46105 486 47251 792 49740 936
50463 51050 52337 918 53461 54075 911 56509 57417 893 59102
61784 62016 251 96 63642 64747 65702 66712 67295 68483 69091 428 833
70264 922 71317 738 72142 603 74558 995 75049 271 763 819 76291 367 77296 98. 79478
80441 82516 83083 183 231 967 84368 85639 747 86948 87173 536 89066
91846 92072 200 343 93399 956 95921 96956 97583 98627 99484
100071 101248 104102 451 742 107184 108022 229
113683
114301 620 115922 117114 350 429 119112 272
121736 122485 737 858 123226 124526 125174 391 760 126239 530 726 127114 668 129452 880
130184 131122 216 81 645 133920 135398 420 138065 604 139558
140838 141066 970 142766 143803 991 144172 932 145057 114 421 148814
151073 153743 154881 155511 156292 744 945 157262 452 818
161321 162475 164162 415 758 165283 166078 167111 358 168913 169265
170257 171278 342 172061 196 940 173111 676 176661 766 177531 710 178122 916 31 179761
180838 181984 182907 183254 184091 528 185037 623 187187 301 417 589 188214 776 189405 739
192413 986 986 184298 993

IV ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana Zł 25.000 na nr: 87410
10.000 Zł na nry: 140978 175364
5.000 Zł na nr: 185735.
2.000 Zł na nr: 56576.
1.000 Zł na nry: 9208 146249 153344.
500 Zł na nry: 3095 4942 8263 29625 51162 70817 107119 108129 120357 121479 134594 137959 135702 159181 167676.
400 Zł na nry: 14788 31151 35635 48266 50332 57535 58574 64352 151998.
250 Zł na nry: 1833 21149 21833 27272 37529 43866 44119 49682 73593 85398 104883 107667 116450 134207 164945 187148.
200 Zł na nry: 2548 14140 21661 24640 26596 50495 51123 54646 56673 60192 64300 70098 87376 90009 93399 94212 110384 126197 132138 133193 134315 138119 146632 149053 152880 163997 177991 179567 186712 188429 189183 193011.

Wygrane po 50 zł.

1657 702 923 2862 3238 4322 956 5393 447 6547 7375 9207 14
10163 12704 889 994 13080 159 425 14238 17073 261 312 18391 521 19444
20509 778 21745 949 22760 24264 25016 611 27 733 34 83 827 26145 745 27222 987 28145 73 29373
30004 31582 677 32032 206 530 634 761 33126 50 34847 35336 521 36840 37573 38453 537 39535 951
41902 45214 46604 888 47149 49604
52080 196 667 934 53123 55797 56988 760 816 57570 58196 860
60308 18 763 831 981 61030 669 62503 63939 64032 468 65024 504 66010 60 463 67671 790 69481 740 75 943
70212 460 590 71282 72615 73185 459 565 973 75807
76073 132 391 568 798 77424 94 658 767 79390
80002 714 89 81365 82585 979 83457 970 91 85044 110 830 86519 89 830 87423 89748
90569 91097 118 581 92353 94190 646 755 95715 96709 923 98018 460 99195 768 845 945
100184 101215 66 921 8 102018 523 911 103456 104047 116 360 628 59 872 105157 106193 107385 108210 321 537 778 845 960 109749
110389 113075 657 824 45
114011 115372 686 117202 752 995 118292 361 624 45 791 119665
121977 122751 123431 125403 126485 707 127646 820 937 128331 446 796
131129 313 741 873 132377 943 134950 135518 136173 799 996 139461
141111 142167 410 86 548 941 143233 145033 293 339 146231 373 651 147778 148042 137 534 641 149161 311 540
150099 187 767 151165 220 403 153548 155451 556 642 157967 158378 556
160551 623 161492 162514 163861 938 165576 166211 442 669 751 167277 443 169573 666 759
170601 52 70 171580 173184 327 176012 177113 627 178483 92 692 5
180177 334 93 181118 47 182412 183047 406 184232 901 185437 844 186538 886 187175 688 188408 189061 279
190365 192489 193213 973 194091 762

Wygrane po 150 zł.

101 542 634 1920 2762 3536 4184 6028 892 8532 9286
10176 11284 13168 395 14494 674 16389 437 17357 74 484 18649 19019 483
20123 244 21385 23268 24790 25890 26765 90 27493 28871 29672
31716 32177 298 35173 252 37134 907 38169 299 343
41518 42580 628 43066 44490 45198 46265 47491 778 48380 477 49082 644
51333 697 52072 722 53242 367 54375 55715 949 56764 57224 322 448 58365 902 59133 574
60643 879 61930 62196 64466 63285 67976 68180 69624
71083 156 72881 73853 74554 79 75028 613 76037 613 77731 85 79357 553
80220 30 82887 84125 86069 649 88301 89834
90151 293 325 91701 92391 657 745 93282 781 94583 95089 571 847 96430 769 97803 99506
100613 102188 498 897 103827 107023 938 108610 109503
110799 111731 112911 115518 55 627 85 116178 709 118433 957 119285 558 864 710
122147 913 123457 869 124027 593 125075 126645 129476
130251 133684 134498 639 135265 87 546 136630 137839 138040 139355 493
140005 563 141079 289 142636 144287 448 602 146571 147438 148041
150313 151861 152617 153748 154052 155314 156000 47 488 157781 158293 385 159256 527 76
160871 162414 165019 168037 172 277
171910 137 172467 173151 174141 175520 176763 883 955 177187 631 178598
180420 181173 183328 644 864 184120 611 927 185968 186293 307 717 187137 318 188861 189015 521 844
190047 324 191547 192261 320 193414 194247 654 950

Polacy w wyścigu wyborczym Ameryki

Cały przebieg wyborów i ich wyniki znane są już z depesz. Depesze rozniosły również po świecie wiadomość, że do kongresu weszło ponownie czterech Polaków i że Polak Leon Nowicki, wybrany został wicegubernatorem stanu Michigan. Wiadomość ta jednak nie jest ani ścisła, ani wyczerpująca. Ścisła nie jest, ponieważ do kongresu wybranych zostało nie 4, lecz 5 Polaków; trzech w Detroit (Lesiński, Sadowski i Dingel), oraz dwóch w Chicago (Kościałkowski i Schuetz). Wszyscy oni wybrani zostali z listy demokratycznej i wejdą do kongresu już po raz trzeci.

Największym sukcesem polskim w ostatnich wyborach jest bezsprzecznie wybór inż. Nowickiego na wicegurbernatora stanu Michigan. Po raz pierwszy w historii Polonii amerykańskiej Polak wybrany został na tak wysoki urząd. Wprawdzie mało kto wierzył w sukces polskiego kandydata, ale niemniej polscy wyborcy wystąpili do walki z animuszem.

Pokonał on swego krewniaka republikańskiego większością 85.000 głosów, otrzymał bowiem 815.859 głosów, zaś jego przeciwnik Dickinson, tylko 729,980 głosów. Taką różnicą głosów nie zwyciężył nawet gubernator Murphy, który nad swym przeciwnikiem uzyskał większość 50,000 głosów. Fakt ten świadczy, jak dalece Polacy zostali spopularyzowani kandydaturą inż. Nowickiego wśród rdzennych Amerykanów.

W stanie Michigan, w którym tak wspaniale zaznaczyła się solidarność polska, wybrano jeszcze poza tym trzech Polaków do stanowej izby niższej i p. Wilkowskiego do senatu stanowego. Ponadto skarbnikiem powiatowym wybrany został J. Sumeracki, koronerem Polak Knobloch i komisarzem sądowym A. Kasiborski.

Sprawozdanie posła St. Hermanowicza w Nowej-Wilejce

W dniu wczorajszym t. j. 24 listopada rb. o godz. 18 w sali „Ogniska" KPW. odbyła się inauguracja wieczorów dyskusyjnych Referatu Kulturalno-Oświatowego KPW w Nowej Wilejce.

Referat inauguracyjny — sprawozdanie poselskie wygłosił p. poseł t. Hermanowicz, w którym odczytał swoje przemówienia sejmowe z dni: 17. II. rb. z ogólnej debaty budżetowej, 18. II. rb. — z debaty nad budżetem kontroli państwa. 25. II. rb. — z debaty nad budżetem Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz z 28. III — z zamknięcia rachunków państwa za okres od 7. IV 33 r. do 31. III. 34 r.

Po referacie wywiązała się gorąca dyskusja, w której zebrani stawiali p. posłowi moc okolicznościowych pytań, a na które prelegent wyczerpująco odpowiadał.

Na zakończenie wieczoru, licznie zgromadzona publiczność nagrodziła sprawozdawcę szczerymi oklaskami i żegnając, życzyła mu powodzenia w dalszej nieustępliwej pracy dla dobra Państwa.

Obecnych — około 200 osób.

Wieczór zamknięto o godz. 20 m. 40. (st. m.)

W sprawie nabycia świadectw przemysłowych na rok 1937

Ministerstwo Skarbu zarządziło, aby Izby Skarbowe niezwłocznie za pomocą publicznych obwieszczeń ogłosiły termin nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok 1937 wraz z podaniem ceny świadectw i kart według kategorii i klas miejscowości. Urzędom Skarbowym mają być wydane instrukcje, niezbędne do rozpoczęcia i należytego prowadzenia akcji świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Do ceny świadectw, i kart na r. 1937 mają być pobrane dodatki według następujących zasad:

1) Dodatki na rzecz samorządu terytorialnego należy pobrać w wysokości 30 proc. O ile przed rozpoczęciem wydawania świadectw gmina doniesie Izbie Skarbowej o uchwaleniu niższej stopy procentowej tych dodatków, wówczas należy pobierać stopę niższą.

2) Dodatki na rzecz instytucyj samorządu (Izby Przemysłowo-Handlowe, Rzemieślnicze, szkoły zawodowe) należy pobrać na całym obszarze państwa w maksymalnej wysokości, określonej art. 43 ustawy o państwowym dodatku przemysłowym.

3) Na rzecz Skarbu Państwa ma być pobrany 15-procentowy dodatek do ceny (bez dodatków) świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Pobranie tego dodatku ma być dokonane na podstawie ustawy z dnia 26 marca 1935 r. o poborze 15-procentowego dodatku do podatków bezpośrednich.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— Dzisiaj, w środę wieczorem o godz. 8.15 grana będzie współczesna komedia „TEMPO 120" w premierowej obsadzie zespołu z pp: Deikowską Jasińską, Górską, Masłowską, Skorukówną, Zastrzeżyńską, Borowskim, Borkowskim Czengerym, Mrożewskim, Neubellem, Romanem. Siezieniewskim. Staszewskim. Surową, Szczawińskim, Szymańskim i Wołłejką. Na dzisiejsze przedstawienie — udzielone zniżki ważne

— „INTRYGA I MIŁOŚĆ" nieśmiertelne arcydzieło dramatu klasycznego Fr. Schillera, ukaże się również już po raz ostatni w najbliższą niedzielę na przedstawieniu popołudniowym po cenach propagandowych.

— NAJBLIŻSZE PREMIERY TEATRU. Ustalony najbliższy repertuar teatru przewiduje następujące premiery: komedię Somerset—Maughama „OTO KOBIETA", komedię J. Anouilha „BYŁ SOBIE WIĘZIEŃ" (graną z nadzwyczajnym powodzeniem w bieżącym sezonie w Teatrze Nowym w Warszawie) oraz komedię Dobrzańskiego „ŻOŁNIERZ KRÓLOWEJ MADAGASKARU" (w nowym opracowaniu scenicznym Juliana Tuwima) — najbliższa premiera Teatru Letniego w Warszawie.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA".

— DZISIEJSZY RECITAL SKRZYPCOWY J. THIBAUD W „LUTNI". Dziś jedyny koncert genialnego skrzypka J. Thibaud, który wywołał w naszym mieście zainteresowanie. W programie: Beethoven, Mozart, Saint-Saens i in. Pozostałe bilety w kasie „Lutni" w godz. 11—9 w. Początek o godz. 8.15 wiecz.

— WIECZÓR SONAT W „LUTNI". W piątek najbliższy w sali teatru „Lutnia" pod protektoratem ambasadora Wielkiej Brytanii, oraz komitetu współpracy z zagranicą, odbędzie się koncert znakomitych angielskich artystów Thelma Reisse (wiolonczela) i John Hunt (fortepian) według niezmiernie ciekawego i oryginalnego programu.

— OSTATNIE WYSTĘPY ELNY GISTEDT. Świetna operetka Lehara „Frasquita", grana będzie jeszcze kilka razy po cenach propagandowych t. j. w czwartek, sobotę i niedzielę.

— ZOFIA LUBICZÓWNA, artystka teatru poznańskiego wystąpi u nas po raz pierwszy w premierze operetki Straussa „DOOKOŁA MIŁOŚCI".

TEATR LITERACKO-ARTYSTYCZNY „NOWOŚCI".

Dziś, we środę dnia 25 listopada „MELODIE WILNA". Ceny nie podwyższone — balkon 25 groszy. Codziennie dwa przedstawienia o godzinie 6.30 i 9.15.

KRONIKA

Środa 25 Listopad

Dziś: Katarzyny P., Erazma
Jutro: Leonarda, Jana Berchm.

Wschód słońca — godz. 7 m. 11
Zachód słońca — godz. 3 m. 02

Spostrzeżenia Zakładu Meteorolog. U. S. B. w Wilnie z dnia 24 XI. 1935 r.

Ciśnienie 770
Temperatura średnia + 0
Temperatura najwyższa + 1
Temperatura najniższa + 2
Opad 0,7
Wiatr południowy
Tendencja barom.: bez zmian
Uwagi: pochmurno, mgła.

— PRZEPOWIEDNIA POGODY według PIM-a do wieczora dnia 25 listopada 1936 r.

W dalszym ciągu chmurno i mglisto, z niewielkimi rozpogodzeniami w dzielnicach południowych i południowo - zachodnich.

Na nizinie lekki, a w górach umiarkowany mróz.

Słabe wiatry z południowo - wschodu i wschodu lub cisza.

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: 1) Sapożnikowa (Zawalna 41); 2) Rodowicza (Ostrobramska 4); 3) Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbutta (św. Jańska 2); Zasławskiego (Nowogródzka 89).

Ponadto dyżurują apteki: S-ów Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10); Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

PRZYBYLI DO WILNA:

— **Do Hotelu St. Georges:** Biszewski Józef, ziem. z maj. Łyntupy; dr. Szpilfogel Maurycy z Krzyżanowa; Wereszczaka Michał, ziem. z Możejkowa; ks. Budro Piotr ze Święcian, dyr. Koretz Józef z Warszawy; adw. Zerman Stanisław z Warszawy; Koenig Adolf z Warszawy; Dębiński Jan z Janowa Lub.; Piasecki Franciszek z Lidy; Pancecki Antoni z Dubna; Malinowski Alfred, adm. dóbr z Woropajewa; Tomaszewski Stanisław z Warszawy; hr. Komorowski Jerzy z Wołkowyska; Bychowiec Leon z Łyskowa.

MIEJSKA.

— PRACE BUDŻETOWE MIASTA. Wszystkie wydziały Zarządu miasta opracowują już projekty nowego preliminarza budżetowego na rok 1937/38. W ogólnych zarysach nowy budżet miasta zostanie opracowany w ciągu grudnia. Po nowym roku projekt nowego preliminarza wpłynie na posiedzenie Magistratu, a następnie radzieckich Komisyj.

Jak słychać prace budżetowe odbywają się pod kątem daleko idących oszczędności. W nowym budżecie mają być jednak zwiększone wydatki na cele inwestycyjne i walkę z bezrobociem.

GOSPODARCZA

— PODATEK NA NIEDOBÓR IZBY RZEMIEŚLNICZEJ. Wileńska Izba Rzemieślnicza kończy już sporządzanie nakazów na podatek na niedobór Izby. Podatek ten wynosi 3 złote od każdego przedsiębiorstwa rzemieślniczego.

Nakazy płatnicze rozesłane zostaną w najbliższym czasie. Podatek płatny jest do końca roku bieżącego.

Po nowym roku przeprowadzona zostanie akcja egzekucyjna.

WOJSKOWA.

— REJESTRACJA POBOROWYCH ROCZNIKA 1916-GO. Z dniem 30 listopada upływa termin rejestracji mężczyzn, urodzonych w roku 1916. Rejestrację przeprowadza referat wojskowy Zarządu miasta. Została ona rozpoczęta w dniu 1 października. Mimo, że do upływu ostatecznego terminu pozostał już niespełna tydzień, wielu poborowych dotychczas nie zarejestrowało się. W związku z tym należy im przypomnieć, że za uchylenie się od zarejestrowania wymierzane będą surowe kary.

ZE ZWIĄZKÓW I STOW.

— Z T-WA EUGENICZNEGO. 26 listopada w Ośrodku Zdrowia (Wielka 46) prof. Hryniewicz z ramienia T-wa Eugenicznego wygłosi odczyt na temat „Dziedziczność i znaczenie jej w życiu państwowym, społecznym, rodzinnym i osobistym". Początek o godzinie 6 wieczór. Wstęp wolny.

— ŚRODA LITERACKA ze względów technicznych przeniesiona została na dzień 26 bm. (czwartek). Wypełni ją referat prof. Stanisława Cywińskiego o nowej książce prof. Kridla p. t. „Wstęp do badań literatury". Po referacie dyskusja, zapowiadająca się niezwykle ciekawie. Początek o godz. 20.15.

— KLUB WŁOCZĘGÓW. W piątek dnia 27 bm. w lokalu przy ulicy Jakóba Jasińskiego Nr. 6—9 (mieszkanie pp. Wierusz Kowalskich) odbędzie się 216 zebranie Klubu Włóczęgów. Początek o godzinie 20. Na porządku dziennym referat sen. prof. Stefana Ehrenkreutza p. t. „Omówienie bieżących kwestyj politycznych". Wstęp za zaproszeniami. Informacji w sprawie zaproszeń udziela się przy telefonie 16-90 w goodz. 17—18.

— OGÓLNE ZEBRANIE Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Malarzy odbędzie się dnia 25 listopada 1936 r. we środę przy ul. Metropolitalnej 1 o godzinie 17 (5 po poł.). Na porządku dziennym sprawy organizacyjne, zawodowe i inne.

— BIBLIOTEKA WIEDZY RELIGIJNEJ (ul. Zamkowa 8). Czytelnia i wypożyczalnia otwarte są w środy i piątki od 16 do 19, w soboty od 16 do 21 godz. Książki wypożycza się również na prowincję.

ZEBRANIA I ODCZYTY.

— **Zebranie dyskusyjne ZPOK.** Dnia 26 bm. (czwartek) o godz. 6 wieczorem odbędzie się zebranie dyskusyjne dla Członkiń Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, z referatem p. Gabrieli Kosińskiej na temat spraw aktualnych, w lokalu Związku (Jagiellońska nr. 3/5 m. 3).

Członkinie Związku prosimy o jak najliczniejsze przybycie.

— ZARZĄD KOŁA WILEŃSKIEGO OR, podaje do wiadomości iż: 1) w czwartek dnia 26 listopada rb., punktualnie o godzinie 19 w lokalu Związku odbędzie się odczyt Kazimierza Leczyckiego na temat „Emigracja Polska w Argentynie i Urugwaju", 2) w piątek dnia 27 listopada rb., punktualnie o godzinie 18 odbędzie się wykład na temat „Armia Sowiecka, 3) w sobotę dnia 28 listopada rb., o godzinie 21 odbędzie się dancing—bridge organizowany przez Okręgową Sekcję Szkolną ZOR. Wstęp dla członków 1 zł., dla wprowadzonych gości 1 zł. 50 gr.

RÓŻNE.

— WIECZÓR WRÓŻBY. Dnia 28 listopada (sobota) o godz. 7-ej wiecz. w Z. P. O. K. ulica Jagiellońska 3/5—3 odbędzie się „Wieczór Wróżby". Słowo, muzyka i wyczyny wróżebne złożą się na treść tego wieczoru, na który Referat Prasowy Wojewódzki zaprasza członkinie zblokowanych organizacyj z rodziną. Mężczyznom wstęp dozwolony. Wieczór będzie miał charakter literackiej impresji i zapowiada się bardzo interesująco. Czekamy więc na miłych gości w sobotę o godzinie 7 wieczorem, punktualnie ze względu na niezwykły charakter imprezy.

Wiadomości radiowe

KONCERT CHÓRU UKRAIŃSKIEGO W RADIO.

Dymitr Kotko jest jednym z najbardziej utalentowanych dyrygentów ukraińskich oraz znanym kompozytorem pieśni ludowych ukraińskich. Specjalne metody dyscypliny i ćwiczeń chóralnych stworzyły z tego chóru jakgdyby potężne organy ludzkie, które swą techniką i mistrzowskim wykonaniem pieśni wywierają niezapomniane wrażenie na słuchacza. Pierwszy chór Kotki, który powstał w obozie jeńców wojennych, zdobył podczas swego tournee szturmem największe sceny europejskie. Obecny, nowy chór Kotki, bodaj czy nie czwarty z rzędu odbył niedawno triumfalną podróż po Małopolsce i Kołyniu. W wykonaniu tego chóru ukraińska pieśń ludowa odsłania cały swój urok, nastrój i słodycz.

Polskie Radio zaznajomi swych słuchaczy z pieśniami ukraińskimi w wykonaniu chóru Kotki w dniu 25 listopada t. j. w środe o godz. 17,15.

„PODRÓŻE I SPOTKANIA"
Radiowa audycja chopinowska.

Niby słupy graniczne znaczą podróże Chopina poszczególne etapy jego życia. Pierwsze triumfy odniesione w Wiedniu, powtórny wyjazd do stolicy naddunajskiej, pobyt w Sztuttgarcie, gdzie zastaje go wiadomość zdobycia Warszawy przez Moskali, wreszcie chwila przełomowa w życiu Chopina... przybycie do Paryża, a wśród wszystkich tych wrażeń uczucie osamotnienia i tęsknota za Polską — oto treść radiowej audycji. Audycję tę opracował tym razem znakomity literat Jarosław Iwaszkiewicz. W czasie audycji (dnia 25 listopada o godz. 21) prof. Smidowicz wykona wariacje na temat mozartowskiego „Don Juana" — utwór który Chopin grał przed publicznością wiedeńską w czasie swego pierwszego pobytu w Wiedniu. Poza tym wykonane zostaną mazurki z op. 6, etiudy z op. 10 i „wariacje na temat Belliniego".

POTRÓJNY ŚLAD"
Premiera w eksperyment. Teatrze Wyobraźni.

Najbliższą premierą eksperymentalnego Teatru Wyobraźni (25 listopada o godz. 22.30) będzie oryginalne słuchowisko Elżbiety Szemplińskiej-Sobolewskiej p. t. „Potrójny ślad". W dialogu pełnym finezji maluje autorka walkę dwóch kobiet o uczucie mężczyzny. Słuchowisko nie ma żadnej akcji; nic się tutaj zasadniczo nie dzieje, a jednak rozgrywa się w słowach walka pełna napięcia i dramatyczności. Tego rodzaju ujęcie słuchowiska jest wybitnie radiowe. Zawiera elementy niemożliwe do realizowania, ani na scenie, ani w powieści. Debiut Elżbiety Szemplińskiej zapowiada się w radio bardzo ciekawie.



RADIO

WILNO

ŚRODA, dnia 25 listopada 1936 r.

6,30 — Pieśń; 6,33 — Gimnastyka; 6,50 — Muzyka; 7,15 — Dziennik poranny; 7,25 — Program dzienny; 7,30 — Informacje i Giełda Rolnicza; 7,35 — Muzyka na dzień dobry; 8,00 — Audycja dla szkół; 8,10—11,30 — Przerwa; 11,30 — Audycja dla szkół; 11,57 Sygnał czasu; 12,00 — Hejnał; 12,03 — Kwartet Zygmunta Schatza; 12,40 — „O baraninie" pogadanka; 12,50 — Dziennik południowy; 12,00 — Muzyka popularna; 14,00—15,00 — Przerwa; 15,00 — Wiadomości gospodarcze; 15,15 — Pog. reklamowa trans. KKKO.; 15,20 — Koncert reklamowy; 15,25 — Życie kulturalne miasta i prowincji, 15,30 — Codzienny odcinek powieściowy; 15,40 — Różne zespoły orkiestrowe; 16,10 — „Mały Mozart" — słuchowisko; 16,40 — „Jesień w muzyce"; 17,00 — „O pracy dla żołnierzy zwolnionych z wojska" — odczyt; 17,15 — Koncert chóru ukraińskiego; 17,50 — „Miesiąc polaków" — felieton; 18,00 — Pogadanka aktualna; 18,10 — Wiadomości sportowe; 18,20 — Skrzynka ogólna; 18,30 — Recital fortepianowy Janiny Szachno-Wyrzykowskiej; 18,50 — „O zarządzeniu gospodarstwem" pogadanka; 19,00 — Opowiadanie z książki A. Fiedlera p. t. „Kanada pachnie żywicą"; 19,20 — K. Glöck — op. „Orfeusz"; 20,35 — „Chwila biura studiów"; 20,45 — Dziennik wieczorny; 20.55 — Pogadanka aktualna; 21,00 — „Opowieść o Chopinie" — Podróż i spotkanie; 21,45 — Louis Spohr: Oktet E-dur op. 32; 22,20 — „Głos z oddali" — słuchowisko; 22,55 — Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23,00 — Zakończenie programu.

CZWARTEK, dnia 26 listopada 193 6r.

6,30 — Pieśń; 6,33 — Gimnastyka; 6,50 — Muzyka; 7,15 — Dziennik poranny; 7,25 — Program dzienny; 7,30 — Informacje i Giełda Rolnicza; 7,35 — Muzyka na dzień dobry; 8,00 — Audycja dla szkół; 8,10—11,30 — Przerwa; 11,30 — Poranek muzyczny dla szkół powszechnych; 11,57 — Sygnał czasu; 12,00 — Hejnał; 12,03 — Muzyka klasyczna; 12,40 — Odczyt w jęz. litewskim; 12,50 — Dziennik południowy; 13,00 — Muzyka popularna; 14.00—15,00 — Przerwa; 15,00 Wiadomości gospodarcze; 15,15 — Koncert reklamowy; 15.25 — Życie kulturalne miasta i prowincji; 15,30 — Codzienny odcinek powieściowy; 15,40 — Muzyka; 15,45 — Chwilka społeczna; 15,50 — Z popularnych oper; 16,20 — „Chwilka pytań" audycja dla dzieci; 16,35 — Koncert kameralny; 17,00 — „Uniwersytet w każdym mieście" — odczyt; 17,15 — Koncert ork. Tadeusza Seredyńskiego; 17,50 — O książce M. Smolarskiego „Dawna Polska w opisach podróżników"; 18,00 — Pogadanka aktualna; 18,10 — Komunikat śniegowy; 18,12 — Wiadomości sportowe; 18,20 — „Sytuacja ekonomiczna rolnika wileńskiego" — odczyt wygłosi dr. Witold Staniewicz, prof. USB.; 18,35 — „Janusz Popławski" (płyty); 18,50 — Pogadanka aktualna; 19,00 — „Dookoła miłości" op. w 3 akatach Oskara Straussa; 20.30 — czorny; 20.55 — Pogadanka aktualna; 21,00 — „Kalisz" — pogadanka; 20.45 — Dziennik wieVII Audycja z cyklu „Sylwetki kom. polskich; 22.00 — Koncert w wyk. zespołu „Almar i Ottmar"; 22.30 — Muzyka; 22,55 — Ostatnie wiadomości dzien. radiowego; 22.00 — Zakończenie programu.

Na wileńskim bruku

DO PP. DOZORCÓW.

Od dwóch dni w mieście ślizgawica. Po chodnikach trudno chodzić, panowie zaś dozorcy lekceważą sobie przepisy o posypywaniu śliskich chodników piaskiem. A ludzie łamią karki.

W ciągu dnia pogotowie interweniowało w 9 wypadkach, zaś dwie osoby Teofila Powałuniec, 58 lat (Raduńska 45) oraz Gitla Berensztejnowa, 50 lat (Popławska 7), padając doznały złamania rąk.

PO WÓDCE OCET...

Wacław Płaszczewski, lat 34 (ul. Zgoda 14) podhumorzył się wczoraj. Alkohol podziałał nań deprymująco. Płaszczewski wpadł w posępny nastrój i przyszedł do przekonania, że nie warto żyć. Wziął więc flaszeczkę esencji octowej i wypił jej zawartość.

Kurczącego się w boleściach Płaszczewskiego przewieziono do szpitala. (c)

CZAD I ZEPSUTA KIEŁBASA.

30-letnia Janina uległi wczoraj podwójnemu zatruciu: czadem i zepsutą kiełbasą.

Pogotowie przewiozło Janinę Telczewską do szpitala. (c).

Wojsko na pomoc zimową

Ministerstwo spraw wojskowych zaakceptowało dla wojskowych zawodowych oraz urzędników i niższych funkcjonariuszy zatrudnionych w formacjach wojskowych normy świadczeń na rzecz pomocy zimowej od stałych uposażeń. Normy te przedstawiają się następująco: Dla osób otrzymujących od 100—200 zł. miesięcznie pół procent miesięcznego dochodu.

200—300 zł. miesięcznie — 3/4 procent,
300—500 zł. miesięcznie 1 proc.
500—700 zł miesięcznie 1 i pół proc.
700—1000 zł miesięcznie 2 proc.
1000—1500 zł. miesięcznie 3 proc.
1500—2500 zł. miesięcznie 4 proc
ponad 2500 zł miesięcznie 5 proc.

Poza tym ministerstwo spraw wojskowych opracowało wytyczne, dotyczące świadczeń materiałowych wojska oraz rodziny wojskowej, współpracującej z komitetami pomocy zimowej.

Jednocześnie ministerstwo spraw wojskowych zgodnie z uchwałą naczelnego wydziału wykonawczego ogólnopolskiego komitetu przesunęło termin świadczeń pieniężnych wojska na rzecz funduszu obrony narodowej do końca kwietnia 1937 roku.

Minister finansów znalazł 1.000.000 funtów

KAIR. — Prasa tutejsza donosi, że minister finansów znalazł w znajdującej się w gmachu ministerstwa starej kasie ogniotrwałej, zamkniętej od szeregu lat, sumę 1.000.000 funtów egipskich w złocie. Znalezienie tego skarbu wywołało wielkie zdziwienie wśród urzędników, wydaje się bowiem rzeczą niezrozumiałą, jak można było zapomnieć o tak znacznej sumie, która nie figurowała zresztą w księgach ministerstwa.

Oczekiwane jest ogłoszenie urzędowego komunikatu, mającego wyjaśnić tę niezwykłą sprawę.

Udzielanie satysfakcji honorowej
obowiązuje akademików niemieckich

BERLIN. — Nowe zasady współżycia młodzieży akademickiej przewidują m. in., że w ciągu pierwszych trzech semestrów student należeć winien do t. zw. „Kameradschaft“ i w ramach tej organizacji pracować na rzecz partii narodowo-socjalistycznej. Okres ten będzie na razie miał charakter próby: o ile okaże się że młodzieniec nie wykazuje zalet „studenta narodowo-socjalistycznego“ ma on być usunięty z uczelni.

Ustalono dalej m. in. bezwzględny obowiązek udzielania satysfakcji honorowej. Pojedynki studenckie bynajmniej więc nie zaginą, lecz — jak należy przypuszczać — rozpowszechnią się jeszcze bardziej. Należy zresztą zaznaczyć, że kwestia pojedynku została pominięta zupełnie w nowym kodeksie karnym. Ma ona być uregulowana w specjalnej „Ehrenordnung“, dotyczącej nie tylko studentów, lecz wszystkich Niemców.

Postrzelony bażant
schronił się przed strzelcem w mieszkaniu

Niejaki August Eisenbrandt z Głuchowa na Pomorzu postrzelił bażanta. Trafiony ptak z bólu i strachu rzucił się do ucieczki wprost na gospodarstwo Pawła Frankego, odległe o 1km. od miejsca postrzelenia. Bażant z wielkim impetem uderzył w okno domu i, przebijając podwójne szyby, wpadł do pokoju sypialnego gospodarza i skrył się do łóżka. Zaintrygowany brzękiem tłuczonych szyb Franke przeszukał pokój i ku wielkiemu zdziwieniu zauważył piękny ogon ptaka wystający spod poduszki.

Litościwy gospodarz zaopiekował się tak cudownie ocalonym ptakiem, opatrzył jego niezbyt groźną ranę i dał mu schronienie na poddaszu. Mimo otwartego okienka bażant nie zdradza ochoty do ucieczki.

W restauracji

Okazuje się, że kelnerki bywają zazdrosne o gości. W restauracji Weroniki Jurewiczowej na przykład przy ul. Stefańskiej 34 wynikła na tym tle pomiędzy dwiema kelnerkami Burawską (Strażacki 4) i Eleonorą Michalukówną kłótnia.

Burawska, którą temperament poniósł szybciej, chwyciła ze stolika butelkę „Sinalco“ i uderzyła swą przeciwniczkę po twarzy. Burawska skolei odłamkiem pobitej butelki zadała głęboką ranę w bok Michalukównie.

W stanie ciężkim odwieziono ją do szpitala Żydowskiego. Burawska zaś zapoznała się z „komfortem“ aresztu. (c).

Przepisy międzynarodowe o wojnie podwodnej podpisały i Niemcy

Przepisy o wojnie podwodnej, do których przyłączyły się Niemcy brzmią jak następuje:

1). Przy działaniu przeciw statkom handlowym łodzie podwodne winny kierować się z przepisami prawa międzynarodowego o żegludze morskiej.

2) W szczególności z wyjątkiem wypadku odmowy zatrzymania się po wystosowaniu w należyty sposób wezwania, także z wyjątkiem wypadku stawiania czynnego oporu przeciw oględzinom lub rewizji okręt wojenny czy też łódź podwodna nie ma prawa zatapiać statku handlowego lub czynić go niezdatnym do żeglugi, dopóki nie ulokuje pasażerów, załogi i dokumentów statku w bezpiecznym miejscu lub o ile warunki na takie ulokowanie nie pozwolą, wobec braku lądu w pobliżu lub innego statku, dopóki nie weźmie ich na swój pokład.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2—3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1—3 pp. Administracja czynna od g. 9½—3½ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1—2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9½—3½ i 7—9 wiecz.
Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnoszeniem do domu lub przesyłką pocztową 3 zł., z odbiorem w administr. 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł.
CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst. 30 gr., kronika redakc. i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ Redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.